R. 653

S/5 - 2-23.

R. 653

8/5-2-23
1920-21

శ్రీః

శ్రీగణేశాయనమః

శ్రీశారదాంబాయైనమః

మల్హణ చరిత్ర

ప్రథమాశ్వాసము

ఉ. శ్రీలలితంబు దానయశుక్లైత్యగుణంబు మజారుపాండర
జాలసనంబు జన్మగవగల్లి తనంబు నీతంబు శాంభవమ్
బోలు నగోరి తంత్రి బటిబొట్టి నదంబు హాసింబు శంభుడే
వేళ లలు బుంధికాఘనక్రు వేడుత సిద్ధతగాం చు తార్థుల్!
చ. శ్రీ రమణీ సనోహార లాల శమికి పరస్త్ర వడియంచుమాత్రిత్వం
గాంరరసాధిసాం యకలడు కాముసు బుజ్బుడి లాలలు వెలువి
చ్చారది వేలు క్రాస్తు తడిశంబు సుజ్ఞాన్రైవి యోయుగాను నే
మాయుని బుంధిగానుయు ను శాంకుని గాంజ సహాం శ్రీ శెల్లు రాజే.
చ. అంబుజు సహాతి వీపుల్యు వనావతిబ్రోశవ్రు నాంకు విజ్ఞా
తంబు సనాలపించాడని వాంటి వాసంజ్ఞానరింపబడుయుబి
త్యంబును సామగాంపలుల నఖ్యక్తి సనంబానరింబుక్తాం తనై
యస్యంబు నబుంధికా ఘన విరాయుల దలవేడుకుచే యాయుడాశ్రయ!

తే. నిండి మహాత్ముని శ్వేరంబు నిర్జరశ్రేణులు మెరయుచుండఁగాఁ
దండ మొదుగొందు నందు కాని తార్క్ష్యుఁ బంపులుఁ బొందు వంటబోఁ
వండఁగఁ దింపు పెంపు శివదం గుడారిచ్ఛావాచ్యదంభాదిభోవకో
తండ మమున్నందు చందనపురసారసము నాగాశిఖ దృష్టిఁ జెలువొప్ప

సీ. దంతకాంతి వితాంతదా శిఖశ్శిఖలు శ్రైన
దైత్యోత్తముల మణిశ్రేణులుంబ్లు
కలకాంచనఁబుట్టి పుష్పరసము నేఁబూనఁ బల్కు
వెయులకలుసుత్రుల లోఁగు వెలుగని రేసు
పౌర కాంత్ర పురాణావిద్యాలకాలం గట్లు
వలమైతఁబూలవారు కవికిబులుకే
యుమువిశిరత్న కిరీటమ్యాసురం
బంగారు కిన్నర పలుకుఁబా
(ప్ర)జావ వర్ణంబు గానాంబుభ(వ) పైకి
గాంగనిందారు నభు రాణికిలుల పాదికి
వాదరీశ్వపసేవలు నెపుడు పాదశైశ్వత్యంబు
నెలవు తాఁబుండిరాశ్రీలు (శ్రీ)శ్రీయనకు
సీ. కలకాంబుజా కలోళ పలుకఁ బుట్టి రౌపదిని
వాసుదేవుని రాణివాసమయ్యె
వనజాక్షు వెంపుఁబావనశ్లోకంబున
నేదేవి మొదవెయుండె మోదమవాలు

లలిత వరాంబ తలపులు గలిగిన (శ్రీ) యంబుజ
జలజనాభ దేవి (ప్ర)సిద్ధ యెల్ల
సకల సంపదలు నిండారు లక్ష్మీదేవి
కొండ కొలచె వరాంబ పునీత యుగపాదంబు.

ఆ కోటి తాంబూల దేవి దేవి పట్టు
పట్టి (శ్రీ) దేవి యొంపు పాదుపెట్టి యెంపు సంగము
భాగ్యసంపదల భక్త వత్సల భక్త వరులు
దయ దయ మేలు ఖండిత ఖండిత (శ్రీ) కృపయు నేడు.

౮. తేలి యలంగా సభ నీడు వస్త్రములు సందేహించు భావింపవే
నిలువెల్ల దీనులు లింగము వాత్స్య విభు నెంతో నెర్పు తెంపు నవ్వు
వ్రతి కంతంత కాంగన్న సన్న (బ్ర)మద (శ్రీ) నియమ గౌరవ దయా
తిల కంజ పాదుల ఖండిత ఖండిత కరుణ (శ్రీ) భాగ్య సౌభాగ్య సౌఖ్యము

౯. శంభుని బాణ విశ్వ విశ్వ కంకణ సింధుర లలిత (ప)ఘుంఘుమా
రంభవి జృంభిత కృప విద్యుద్దీప్త భూషిత (ప్ర)భంజనా
గుంభిత వాత్సల్య కలకల గాత్ర నిర్మల భక్తి తేజ దానవుల
శంభవ మనోరమా భువనదండ మహా నాదవస్తు సత్రపేక్ష కులస్త్రీ

౧౦. ఇవి మనోజ్ఞ సాంద్ర సంకేత (ప) భువనస్థ యంత్ర పుణ్య దీప్తుల
స్వామి శ్రీదేవి భావ స్వరూప నిత్య సత్యభామ ప్రభావమయ సర్వదా
భువి భవ కరాంబ పద్మ నిలయ పావన పవిత్ర పదాంబుజ ధీరభ
(స్ఫుర) భువన కరుణ విధాత హృదయ కాంత నవ భాగ్య ధాత్రీ

4.

క. వెంకటయు నాకృతపతినై
నింపు మనంబున [illegible] నిఖిల [illegible]
[illegible]
[illegible]

ఉ. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

వ. అని యిష్టదేవతా ప్రార్థనంబును సత్కవి కీర్తనంబును
గుకవి నిరసనంబులం జేసి నవరస [illegible]
[illegible]
[illegible]

సీ. ఏ మంత్రి [illegible]
[illegible]
ఏ మంత్రి [illegible]
[illegible]
ఏ మంత్రి [illegible]
[illegible]
ఏ మంత్రి [illegible]
[illegible]

నతఁడు నేపాళశూరుని పుత్రిం గవంగ
గౌళగాంధార రమణగర్భ కాంతిశాలి దేవి.
నృపము వశిష్ఠాన తే వివర్ణనీయ గుణాఢ్యుడు.
ఖండిగారు మయూర కాంచన ఖంబయనబడు.

సీ. కువలయంబుల గదియుల శక్రం గాలించుమించిన
మహానీయ నవరత్న మంటపముల
ఘనవిలసమంద దనకమనీయ వాసన
లుబ్ధుల కిన్నెల లుబ్ధులవలవంతానఁగ
తీగలు లుక్షోభ పాక్షాం తా క్రీడలఁజాలు
సత్యశీల్ప లెబ్బ పార్శ్వ వలలఁజేలన
గాంగులను సాగదాంగల కెల్లఁజాడిన
గారెలు శిలలగ్ర బ్రా నదిలలవి శిలలు
తే. నగ నవన నవరాజకస్థ క్షుత పాక్షాంధు
లాంలు కొంతలు సఖ్యము కులనొంచపొండు
గాలు పంక్తి లయినైన సాహిత్య నాథ్యగానటి
సమ్య హిందా దుర్గావేశ వసుగల్పుఁ జూడాడి

క. శివచరిత్ర నిధి విశ్వాంభ్రవి.
కవి తాంత్రికం ప్రధాని త్రీ కౌగారి సౌవిరుకొండ
తపస్వితరి కొండ విజ్ఞకులాల
క్షుద్రు తప్పుఁగొను గరిగ్రాన బట్టి బంధులడగనాథులు!

ఉ. [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]?

కె. [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ఉ. [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

డ. [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

తె. [illegible]

2 [illegible]

[illegible]

[illegible]

తే. ధన్యత మొందితి నాళ్లనయ్యు దారయు మొంగవ ని శ్రేకొని నా
నన్నేమ లుంగనంబు గలశాంబు ద్రి పానవు చెప్పె. మయూ
క్షస్సల ముందటి దగట బ్రతాప శిఖంక్షరి యూయి భ్రోగి రా
జి నవ్వశిరంబు బొట్టి జలశాయి పదంబు లుగం టిరి వెలసెన్

సె. తన సముద్ధత కీర్తి దశదిశావికాలి
దంతి దంత ములు తెలా ప్రస్తరింపc
దనము మొంపాగ మూర్తి తరు డెంతా పొంకార
మాని నీజ నటులు పరులు గాల్పc
తనదాన విస్ఫూర్తి ధనదాంబు సంతాన
చింతామణిశ్రేణి పిల్లలేలుపc
వన వాగ్విలాసంబు దండశాంతాశ్రేష
శైలేంద్రి గులును నానావిరగc
పరగు సంరనాటు దాగు తగబ నాలుకాం ?
వివరిత సంగు కుఘాంగు ననసను దికగంనవి
? ఘనశివసురాం సుగాలి గగారు చక్రేశం శౌలి ?
మొందిరాజు లైరు కాళ నమ్మొంద లైగుశిలుపలు.

తే. వెంపలగంధ మలరి వెలులుcగాc దై గ్గలినాల్త్రిన మన్మథాంశము
నెంపులు వీటి తాటివింత కృతి మగాగము వాసిలెమెప్పు లోడ
మంపు గావంగ గొప్పూరు కుమంత్రులు బూయి వగాతె మానుని
ఘంపవసు బుంధిరావు విభు తాళ నcబూయి నయుక్షమెంటిజ్.

సీ. సంపూర్ణచంద్రునిఁ జేసెదనుఁడు కాలన
వివరింప బోఁ జూచి పోతి విస్మయంబు.
కంపగ్నుఁ డతిదీర్ఘ నేత్రాళ్లఁ గనఁ దగాచెల్లఁ
వి[illegible] విస్మయంబు
గంగాకపాల పుటదీప్తాక్షనా నగాల్లింప
వినుత[illegible] విస్మయంబు
కలశాంబురాశి యలర కరణి నా నా [illegible]
విమల[illegible] విస్మయంబు.
యమునిని నను కాలు [illegible]
నతిలక్ష్మి నాటుబు [illegible] విను [illegible]
[illegible]
దనపదుల వివసంబు [illegible] నిలువు.
సీ. పరకాంత[illegible] [illegible] నా
పత్నిల్లిలు [illegible] విగాను
తెలుపు నాలుగు [illegible] నాండే నాం
[illegible] త్రైకంబు
పరమేశ్వరుం గనఁ [illegible]
బాలు [illegible] పలుకు
మనసికి [illegible] మది [illegible]
లను [illegible] ఘనము [illegible] పంచ్య[illegible]

రక్షరాష్ట్రాయుధునకు (శ్రీ) రామరక్ష ! ?
విరాజిల్లు సు(శ్రీ)వు సామ్రాజ్య గానశతక కీర్తులు
కుచ్ఛ్రీవం ముందు సత్య కాభూరాణ కొలుండు.
మంజీరా మణిమాలికా ఖండ లయ శబ్దము.

సుస్వరాంజలులు

క. శ్రీ ద్వారక సుబ్బారాయుకి
(శ్రీ) కోవిద శత మాంత్రి శృంగారు మరుల్
భూరంగా సభాంగ్ల వసుమ
మాం కోవిద గతి భూతి వసు వింతాభ్యున కల్

క. బంగారు గవి(శ్రీ)మా కాక్
సింగారగం గ్గోగున తాప్తె నఱు పోషిత యమ సరస్
బంగారు(శ్రీ)యలు నగ వీతిగల
గంజ గాన సభ కలు గ్గ ప్రాత్రి గతి తాతా సమక

క. గోపాల(శ్రీ) సగా నగ నిత
రాజ్ఞి గా సమా నగాన రాఢి తాంగా రాకీ
భూమ ధర కీర్తి విఖ్యాత వరువ
సాక్షా రమా భైర్య కౌశల సద్గుణ మహాకృత్

క. శ్రీ(శ్రీ)౦(ద) భైరవ నవసా
7 విరాజిల్ వం ర గంధ నవస ముర భలు మరుల్

[illegible]
[illegible]
3. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
3. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
4. [illegible]
[illegible]
[illegible]
5. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

శృంగార కారణు సారె [illegible]
పగస పెంచి వరభూతు ఖలుసు వనమునును ఖలున
స్వ పవ [illegible] లు పలు దివ్యమునను పసారంబు
సెల మారగ [illegible]
2(అ) [illegible] .

గీ. తలి తల్లి వల్లి తల్లి లాలి కాటుక మనసగ
గామి తాళ్ళి తల్లి లాలి కాటు కలుసగ
గమల సర వారంబు తల్లి లాలి కాటు కలుసగ
ఘువతగారం చెను తల్లి లాలి కాటుకే వవు లు.

ఉ. గములగు పద్మాలగను [illegible] పొంకశింపగ గాం
గముల సంబు వెన్నెల మి కాస ముగుంద [illegible]
[illegible]
కాం మరగు దివ్యగత్నవాయు గాని [illegible] .

క. కారు మింగవ(బ్బ) ను యు గాని
~~పుర విష్ణు - - వైవత [illegible]~~
~~వైవస్వత ఖనస్సు~~
పురవిష్ణు - - లవ(బు) [illegible]
పరి శిం పవ రి డి యు యలున్నను
సరసిజ మైర వ వి కాస సం పవల యున్నే.
తే. తల యెత్తి బరం మినస్సు [illegible]

తల వంచి వందురు ప్రభూ గెలిచిన దైవతపక్షాలలో

కులవార్తలనంగ వినుతికి

నలువిరియె పురికేరాటప్రేరవు నగధాత లోకేశ!

చ. దైవత మూర్తుల వేల్పో

దైవస్తుతి భువనమోదన జనక [illegible] స్వర్

పావన గాంధా [illegible] లుప్తం

భావ సరస్వతులు పురవులు ... కు వెల్లన్!

చ. వారణా వారణా సత్యాలి

శారద శారద విలాస సమృద్ధి కోర్కెలకై.

మారుత మారుత వేగులు

మారని భువల్ పురవు నాను మాధ కు వెల్లన్.

చ. జలనిధి గిరాశ్రమం శైలము

మలయా [illegible] ంగన తే శిఖరి మురిపించి రెండు

క్షేత్ర విలరత్నంబున [illegible]

నలరేడు భువనైక దైవసిల్పులక్ష్మి దైవస్వ

చ. బల బలభద్ర [illegible] ల శాం [illegible] వ

దళ దళ వైరాన్య [illegible] లలిత దానమురా [illegible]

లలనా భ [illegible] లకెలగని

మాలు ఘుపము [illegible] లుసము [illegible] -- కు వెల్లన్!

చ. నటలాండం పురు నింపాము

పెటపెట బెబ్బులుల పంక్తుల పెలుతెలుకు ఘుమఘుమధ్వా
త్కటనంతతిం గూలఁగ్రాలుచుఁ గు
పటు సముత్తరాక్షులు వీరభటుల ద్వేల్లెన్.

తే. పిడికిటనడఁగెడు నడుములు
సడిఁగొఁ(గిరిగొనని గుబ్బచన్నులు చెలఁగ
గడబలుతె విగన్నులప్పటి
పడఁతులకుంగాక తెలదె పడఁతులకెంతేన్

క. గళదంచత్తుండ ఘగండ
స్థలసృష్ణవదాంశభ(ద) దంతులు వెలఁగన్
బలువిధిసెల యిలూటులలాని
నలిరెండు నదగాంచల నఁగ నప్పుడెలాన్నన్.

తే. నగజాన సంపదన నప్పుడి
మరగంబులఁ బాలతెవి మంగాను కుచుకుశ
ఘనవను వనాంతి యనుప్పుడు
నరుగు నస్రంబు నవి వెళ్లుపైరని వెలుగున్.

3 క. మూంపులకై కొనియాపృతపు
దీపుల తెరబలిన పొంపతిగంభీరమున్ ? ?
రేపులు మాంపుల నప్పుడి
వాంపులు వెగాత్తులాని వాపులనగన్

వ. మఱియు నప్పటంబు సర్వాశాతంబును బోవఁజొచు

రావణాధిష్ఠితంబై, వైకుంఠపురంబునుంబోలె పురు
షోత్తమావాసంబై, కైలాసంబునుంబోలె, సర్వజ్ఞాధి
ష్ఠానంబై, అమరావతియునుంబోలె మఘవదధిష్ఠితం
బై, యాలకాపురంబునుంబోలె ధనదవిలసితంబైన
క్షేత్ర (గ్రా)మంతులంబునుంబోలె (గజాని ఖిపోషితంబై,
వియన్మండలంబునుంబోలె లక్ష్మీసమయంబై వా
తంగవిరచితాంతంబులు యైనపదమాంతంగయుక్తంబై, భూరిదూ
రంబయున్న నవ్యత్రిభోగి భూషితంబై, అ(పు) పాతంబు
పురాణాపతనవ(రు) వనాంభోజయుంత, పెలుచలనంబు క్షామం
బులయుంత, పరవశత్వంబురతిసమయంబులయుంత
? దీర్ఘునిశ్వాసంబుపాదయోగములయుంత అన్నసం
ఘర్షణంబుయువతీస్తనంబులయుంత, పాణి(గ)హణం
? బువివాహంబులయుంత కాని తనయందు కానరాదు
! సంతాన చ్ఛేదనంబులుమక్షికులు, నాగతనంబులను
గతివిలయు, సంపదలతింపును, యశంబునకువశం
బును పాత్రతంబులమనసాంబితంబును, విద్యలకునివాసం
బును, విశ్వాసంబునకుతారకాంబునుననుజ్ఞగ
వరంబున.

సీ. యాజ్ఞవల్క్యండనునవనీసురోత్తముం
డఖిలవేదంబులనభ్యసించి

నవరససజ్జ్వలయిత్త్రై నవకళానిపుణాంచత్రై
సకలదేశంబులు సంచరించి
వనరత్నవస్త్ర హారహానత ముల్గొనగాంక్షి
ఖాంగస్సారాఖాంగ్ సుశ్రేష్ఠవరములవేసత
వనజాలరోపవనంబులదాల్చిన మధురనుసామ్రాజ్ఞిని
బాలక్రియాంశైనిజబాంధువునయు.
సాస్త్రవర్గంబులనుపదంది లాలించు
నతిత్రీ స్వామి జలునై యెలుబాలాగమోక్త
శ్రుతమునాటవరించి పెద్దలతోనుదానాగాంచి
నిందుసాపారతలు తోట్లనుంచియుంటిడా.
ఉ. నర కాంబులకిం బాణమానిలాయ
పురుషున కాంచె స్త్రీగాదె పుత్రకాలకొంచెనుటు
స్త్రీగర్భ తత్త్ర యిముషిరామ చెను
పగమ (కా) తీలజాలకప్తై తీర్థాంనములబోంగోల్!
ఉ. సంతానమునుయేంపగలును
సంతానము పుణ్యలోకసాధనమాగయిల్లే
? సంతానము నిలవెడనుట
సంతానములవలనిహానిజన్మంబేలా?
ఉ. పుతుంశు కయిలు బినవారాత్రనై
డి తరాల పూర్వములకాలుగేను పురుషుడు మాత్రమే

సుతాఁ డెంతయుల్లిసాంచినఁ

జితగాల కలి క్ష్మాద్రి సెలయేళ్ళ సంతగనిలెఁ

౩. పితరుల సుగతికి మార్గాలను

సుతుఁడుఁ యాపుత్రుఁ గాఁస్తి సుగతి పూర్వంగా

బ?
లభికా పులాల సాధ్యములు

పితరుల కానా సంతాన కం(మ్మ) బెదాన్నైనిసీరగ్

౪. నవగత్ర్యశనకాంక్షానత్ర్య సహాక్షైక

సిము యుగతిగి నసేవు ఫలము

మాఱి హెమాను ఱి కుడ్సీ మాంతా పకమానియా

క్షామమాంశగతిగి న సేవి ఫలము

శ్యాలకఱిచెమాతృ సఖికి మర్త్యబాంగ్గర

సార్త్తి మాంబాగతిగి న సేవి ఫలము.

బాను నాంతాని ఋకాంభ్రతి ప్రెంకృ నగద

ల?
సాగ మాటంయులు గాలిగంగసేవి ఫలము.

ఘోరసంసారసాగర సాగవిభవ

ముక్తి నిర్మల్యమైన క్షేత్రరాజంగు లకు

నకుతికరి కౌర్వతి ప్పయిన్నాక్షి సూతు(రుఁ)

గలుగ కొంచి నానెంతలికి మాను ననైన.

౫. అని యిలాపిం పు బాల న వ్మ వారను రూఁడు బిత్రాలు త్రవృత్తి స్నా

ననులకై పుణ్యకధీ వసూలులకై నుంజా మాఁటి నిజారాంతర్భవం

బం నంగ వర్ణ్యమాయె తే! భావ్యమౌ వస్తువితతుల్ భావింపఁగా నీకుఁ బ్రీ

త్యవశ(స)ంబు నన వచ్చుకొంక్షల నుభక్త్యాత్మ పసం లోయు త్రుట్టై

మ. తెప వాసంబున సత్పదార్థ వాహిం తెరాటోవ్యగాడ శ్లాఘ్యంబుల్

శిప మలుల్ వి(వ) కుటుంబ భోజన మలుల్ కాంతాల్ పయుస్స(త్ర)ముల్

తవ మధుల్ దైవత వ్రాజిన(త్రి)యాలు తీర్థ స్నానములోదానముల్

వివరోత(ప)తి బంధ మోక్ష దావి క్రమల్ వేరూ లుగా వింపుముల్

సీ. బహు విధ స్తో(త్ర) ముల్ పతియుంపఁబతియుంప

బాలు పతి నెరా రెల్లఁ బారగు పొం దెను

మెయి గి వెళ్ళల కుపాం గి దైబ్రుక్షంగ (వయ) స్వైరగ,

బూప్పు రేమె సవెల్లఁ బూ గను గట్టె

నగఁ (వ్రి)గ క్షేంబాలు దిరుగంగఁ దిరుగంగ

నెల్లి వెంబలునా గొల్లించ వెం డు

విధులకైద నవులు వెళ్ళింప వెళ్ళింప,

శెలవే దిశే యెల్లశే గాలి బావుక్క

బగాని లయప వాస నలుల చేతఁ బూదిలి సాదిలి

కాల కొన నేర మొ శవెళ్ళ(గి)ప్పి తప్పి

కాల నిద్ర బెం కలు పల్లవముల్పై

నొక నై వెలుఁ కాలిపాసఁదె ట్టు మను వల.

గీ. సురభి పాదు గున దుగ్ధముల్ దారవోఁ దాంతె

తనివి లయు స్పై బలపాగళ్ళ స్తనము లెందిలేవు

నిశ్వరైశ్వర్యు శ్రుతిఁ గాంచ్కలైనఁ జూఁగాక
యుతగ కృష్ణోంబుజంబుల్లనైలకలుగు?

వ. అని తన వృత్తాంతం బా వనిత పల్కి తెలుంగాఁ జెప్పి
తాం వాత్సల్యంబు పురంబు వెడలి వచ్చి వచ్చి యిలవేల్పు
జూచాం నంద ఐలగు వనసంబుల నుత్పుల్లమల్లికాం
కుఖ కైలాస కాంచన సాం టి ఫ్రి వ్రాత గప దినా కాం వెంగ
పతి వ్రాత తప దిక్కునాప ధీత ఖనా నువెంటాంబును, అ
ప్పి స్వశ్రేష్ఠ గుణు మ్మాని ఘర్మ్యత మ రం దాలింధు గ్రాంరాం
నంఠితహుం ఠిల నటిఠింఠిర వరాఖనాం సంగారాంరాత్రా
ఆరాం గురుం శరణంబున వోన్మాదవుశనాబిరా కైరి కలన
వచల కాంత కాంతాలు ఘోరంగిత వేంగాలగానంద నూన్ది
తెల్లురితోడ వారాణనంబును, జి నశ్వేన కౌతాశ కలవాం.
స సంకులత్రో. కౌన గుంజాతవి చరల్లినృ గోపీ గునవు
ఘురగారా నంబును, సవా కాంత కౌతలేన సఖ్య గౌణ్యగవ
కైటి నాథ కైటి బల్లాని ంవ రవాంరా లాటులంగాపుల సవి
త్కైశాం ఆరాం తలఖనిక సాంరనిగం ఉరంబుల నగల
వ నాంతరంబున నాకె కృతావివిటపి మ్మాయిందవంబు
న్న కేడి ంపాల పలవాణి వలుచి ఆరావంబు చేసిందాని

సీ. తుండమున నీవుగు శైలం చూలోన్ శరణ్యంబు
బాంవుబ చే కలియు కు చాలును గాడు

నాగ పటలే రంగులవై నన్ను నటించగల మొగ్గు

వా౦రి గుర్తు సుఖ రాత్రి పటించి రెండి కని.

ప్రి పొంటూ రాయించు మూడి గాంటు వగ్గని [illegible] ?

పిన్ని తాలో నెలురేగం పిన్ని రాగాలు.

తొం డేలు నవు మౌంత వెరాదల వెంబడితో

షు)లుగు రెట్టు, నా రెగ పు)లుగుడు నాను

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

వ. [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ఇట.

సీ. [illegible]

[illegible]

4 [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

తే. [illegible]

మత్త. [illegible]

[illegible]

? [illegible]

[illegible]

వ. అని సర్వేశ్వరుండు సంతానలబ్ధికై [illegible] సంతా

న ఫలంబు దయచేసి [illegible]

లెక్కసాగా నాతంబు నచ్చురంబున తాగు నాశింబుతనెఖ
గ్గ సస్వరామై నపున్నాపిలి వినా సంకె నంటె గాఱుత్రుంబు
న.

౪౮। సీ. పశ్చిమదిక్పుత్రుడితివి బల్వంబు మరువగా
నిరిపిన గతి మైను పలుక బాలె
కసరా శిలాంబ నగానింధి యావృత్తంబుపు
కుంభద్వయంబునఁ గుబములాగెరె.
లవిదంప తులవెరా షాలతి కాంక్షారంబున
గరువఫ్రసూంగాంరుగాంనవలెగ్ని
తవదిగాం స్వాస్థి మెత నవెవిలయుం తగాగ
కౌశవానె నన నస్నెనకు నగుగకరె
సగ సూపెం దానవసాంఖ్యాక్ష్మిచ్చాక్ర గాంత్ర
నన్నిగాలు రెదు ఎఱుగనిగారినగు రె్రైలె
తనకు ఆగ నర్మి గసహార్తి షైలు సాగన
నంగనరాసగ్ని సంపద గాంగతాలెగ్రి.
తే. నాగవారా సంఖ్యలు వింటివి
కాలవతి వాచి ప్రత్యక్షగాంచె నారుంతగత్తెఖ్యాతి
భవతరుణాపృతసాంగల
భవవిగతకత్కంకుకుషుము దబంధ్యాసనంగెరె.
కం. ఏరికే వరెక్షాంకు జోగవవే

బాలకున్నై తొంటిణ్ణాగాసులనై చెంపలపాలం
వెలగవదై(బ్బది రోగాశుల
పోలంగ సఖుడి గాదెంబులంచుదనగాశ్రీలు.

వ. అని యిట్లు ఇక్ష్వాకుపుత్రుండు సనకాదిమునులు గాంచి
స్తోత్రంబులు సేసి యట్టి సన్నిధి నుండి పోయి
యుండి సార్థకనామంబగు తన నగరు చేరె.

సీ. అంగయుక్తంబుగా నాలుగు వేదంబు
బుద్ధిమంతుండగుచు గ్రహియించె
బృహస్పతితో నిగ్రహ పురాణంబులు
తరతమ భావంబులు చూచె.
బాహ్యమైన కోటి శస్త్ర శాస్త్రంబులు
సనకులంబులుగా నభ్యసించె
ఘుకుల వ్యాసాది కౌశికుల తత్త్వార్థమును
మొందినది నా వంశంబు లఘువుగను
పాదపద్మంబుల సంసేవనాదుల రసి
సంచిన నానా తర్కశాస్త్రములను గని యె
సరస సంగీత సాహిత్య సరసిజాదివేసె
నఖిల విద్యా విశారదుండౌచు నంత.

క. అప్పగర వము మైత్రిలంగా
నెన్నంగా నెల కుంభాంబె యులు వన్నెంటనే

మిన్నకసడి సన్నది యాది
వెన్నలగుబ్బసాంబుపుదననె నలుగునంగన్
క. అంబుక్కౌ మెన్ను నాశ్వములు
[illegible]
[illegible] నమోరమాన
సా [illegible] స్త్రగంధి సన్నుతాంగనాపెన్.
క. [illegible]
గజ్జెలు [illegible] తలవాలు [illegible]
[illegible]
[illegible] గంధి [illegible]
[illegible]
[illegible] మాలం [illegible]
. . . [illegible]
[illegible] గంధి [illegible]
ఉ. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
గీ. [illegible]
[illegible]

గానకళా శాస్త్రవి సాంగములు నగుఁ జెల్లు
కవుల గుంభనాలంకారముల బట్టు గంధి దనరె.

సీ. పరుసెలా పాన సమ్యాక్రి పాలింఛ్ల పొంగిండ్ల
[illegible] శాగాంకి వైశ్రవమోదములుమెలా వల
పాంత కదంబములు శాసి సగలెలులు పగలెలులు
కైదవా వేదలలు కాననా గనగలు కులు
సనగలా శిష్యగంధ్యలలు కులలు పలుగులు
వయనశ్శిలైగల్ గాగాంతు వెలాదివరా
సాగా [illegible] కైల్ల లాసా. పానగనాలు వనశ్యాలు
వారివా క్షలీగలనశ్చక్ష శౌనాశ్రౌనా
మారుతానిపై రీతిఁ జెన్నారునారు
కంబు వునకంటె మహిమ వెన్నెల మాగలము
వచ్చి వాని లాకు నామ్రేగా పల్లిగాన వగాసి
యమునగను తిరుగైగా నులిజి కాంతి గాంచె!

వ. ఇట్లు మహాకావ్య సంపదల నవరసాన గంధంబు
న.

సీ. శారద పం(క్తిం)కు బం(డి)కె [illegible] నాబ్జాక్షి
లనివెన్నెస్కృత్రికై బెలగజి పరిజ
(పు)ప వబాదాలం జునా గర్భిశ్రీవి బలునాబ్జాక్షి
భిదంపించు మాంత. వేశజెగడి జెరసి -

ఖమ మర చందన వను విభూషణ వల్లీ యుగనుబాలె
నవెర్న్వి స్వర్ణాళి నవరి యావరి
వరవసంతుండను వనలక్ష్మి యాయునుబాలె
భామంబులైవ వైవ పగరి పగరి
తొండు విరసుబాలైనా దారసి దారసి
తమవు పాలింబచ్చే వ్యాపవాను వనరి వనరి
తెలగులైన నిశాశశాంకులా ఖాళిరెంగు
పలపాండాటుండు వృష్టిగండై యాళువంటు ఖితిఏపుకు.
౩. విద్యలు గని బాహ్యవైదుకే గానున్నవాళ్ళు
కాని యింటదు వేదుకే గానున్నవాళ్ళు
ఇహము పరం బని రెంబాను గానున్నవాళ్ళు
కూటమి వేళ నాగానున్నవాళ్ళు
ఇచ్చేటి యాసలు నీరసులగా నున్నవాళ్ళు
సన్న్యుఖకాలము నానున్నవాళ్ళు
వెరుపుమాన్యులాదలు వితతముననుగానున్నవాళ్ళు
కొండశపం ఖుంఠనుగానున్నవాళ్ళు
భూసురుండు నదులవాడై (ఋష్య)సంగ
గంధవిద్యాపింగదను గానున్నవాళ్ళు
మతిగాంతపాలితరోంకళా తా నవపుదననెటె.

శ

వ. అంత నప్పురంబునం గలిగిన గాంధర్వ ప్రేష్ఠాంగనాదులు
మలహారిణి పుష్పగంధులు మొదలైన నాట్యవిలాసి
5(a) నులు కలరంతి యెల్లని విశ్వాంతకారిణి.)

వపెల్లి. మహనీయ నవిద్యానిధి యన నా హార్ష్యమెయ్యఁ దన
పుత్రిపట్టిం బొడ వ్యాంబొట్టినన యాచార్యాత్మను

సీ. బాలికే తత్తిరాభ్యాసంబు గావించి
వర్ణాశ్రమంబుల వరుస దెలిపి
బహువిధ స్తోత్ర పాఠంబు గావించి
వివిధ కార్యంబుల విధిని జెప్పి
శబ్దశాసనంబు సాంతము బోధించి
సంధి సమాసాది సరణిఁ జూపి
నానా కావ్యాలంకార నైపుణి సాధించి
వివరించుకే విశ్వప్రసిద్ధి రవి
యఖిల శాస్త్ర పురాణేతిహాస మహింపు
బోధఁ గాఁచె యిట్టుల బుధుఁ డంతఁ బుష్పగంధి
మలహారిణులకుఁ దా మగంటి సత్పాఠములఁ
జింతన బుసె యెలమున్ విశ్వాంతకారిణి.

తే. సతికి నిపోసి కిఁ జదువులు
నిరువురకు కవగాం వి యెనగవెళ్ళి రవిద్య
వరనీతి నాఁడు నాటికి

సరస్వైతేజ నానురాగ సమ్యక దరిలెన్!

౨. పలికె యుఁ బంస్తకంబులును బట్టుకొని యుంటిరిఁ బుష్ప గంధి కొమ్మలారా
మలహారాలు తప్పిదంబులను మన్నింతె రేల్లి సుగన్నె ఖానాశారాఁ
శిరిమిరి వస్త్రానం బుదయాసేయుబల వారిద బోరిగుంభనన్
పలుమరు నింపుతోఁ జెవుల పండువుగా వినుచుండురెంతయున్

౩. మలహారి యునిందను యుంటిరిఁ
బియుచుకొని గానిపారియు రత్న్యపేరిక వోఁదన్.
నిరిపి తనపుష్ప గంధియు
నలరఁగ సద్భక్తిఁ జేయాననుమోదింపున్.

౪. ఆలోనఁ బుష్పగంధిని
బాలకుఁ డను నొకని యెుక్క సామువనిత నేసి
మెచ్చైన నాట్య విద్యయు
బాలిక తగనేర్పిరా నా సాంప్రదాయంబున్

౫. వెలుగవరి కట్టడ వెలువపు తోలతాలంబు
మాశ్వప్రము రుమ్ములు చిక్కనేలు
దరవాబారబ ఉమ్మెపి బవమిఘరావు
బంధురగతి పుంబంధనితతి.
వరుస దర్శిదిస బంగారు కంబు కంబు
కైరవితి కట్టడ బందుకోటి వేయుకొనిరు
వర కులరా మాండు వేర భూమండు కల్పించి

శా . . మొత్తాశ్శల్లరాంది

దేశ కుక్షాంగనుల యలంకులె విగెజారి
పబుతరంబున నిజ పొంగనెలు కయియునని
తళిల పా(త) శల్యులు సుఖావ్యాలగాబు(టె)లు
బూన్వి తనిపాయలుంపలె భూ గణించె బుల్లులు గంకి.

సీ. సతి యుగొప్పను వారు ప్రవసా వసుసెంబు
పగలు వేయులను జీ గలవ్వ మైచా ళీనాం తా/
వెలయారు సంగీత సాం ప్రోక్త విద్యలం దు
గములలో చన విస్సృతంగా వెలసె.

సీ. స్వర మండలంబున శం(త్రం)బు తొ వెలి
వింపు మేళాంగ రా యుంప్రపల(లు)
తి స్వర విద్దె యులు గౌర వ్యా నాడె వెళ్ళ
ముఖ్లి బాల తుల నిగ నె(ర్త్రా) శానవలన
సాంప్ర గాం గం దంతు (లు) తి గాంద్రి వాను వేళ్ళ
పద వాయులు చెం గాలు భూ . . రాం (లు).

గీ తత (ప్రె) బంధు రాయ వే శ్రైల జొక్క్ డిక్ పంతు
లు వలగాంధు మొతెవెల్లును నవులులు.
వార్ష్యారా త్రంబులను బూర్ది తా ఫల్లి యులు వ
మ హ్ము వల రంగ గారా జెంతు రావ్య వ్వెళ్ళ
మంచి రుల ద్వీపదులను సవంబు సుఖ

జను వృత్తమనుబలంబు దెత్త వేళ్ళసరసవిల.

వ. ఇట్లన్నముల వారి రా ఫ్రస్పగంధములు బాల్యస్త్రీవరాజులనం
గరావి చరియుం ప~~గవాలుసంబ~~ నెల పాత్రయలంబు రావెం
బున.

వ. బసపతి లాగు బాగు సుగుణా వృత్తి రాంపులు సవిత్యయిట్ట
రసి తత పెంపు విద్య సమరత్నములగాం ఖయాయి విద్య తెసియిట్ట
బిసరు వాంసరా తి యారా తనికి దేశ్యని మత్సవ యుబ్బలగాంతవా
జారా సలగు వె వా లక్ష్మీ బయుం మ వ్యవపూరిజమ్మద్రైవవలతొవసంబువర

సీ. రమణి చన్నులు వోడి రాా తి నగ లు మతెరాం
      కవుల సంభావ్యు మ బాహ్వల వోసె
తెలు నర్వొ మ్మత్తి వాసి బిండి నకప్పున.
      మెఱసి వివ్వా తతా మెగ్గులవోసె.
మగు తతన్నులువోడి మి కి వినతలకాలు
      నలువ శరా మెఱులగ వీగె లుగా వెసె.
సతినె మెప్పుగములవోసి ఖాదినమువుతాంతి
      బరమె క్రింపుచంచు గుని వోసె (x)

క. కూరుం ~~చెంది~~ బదివినకతవమున
తెవియు కితని తిని మెరాంక్రైజే కూరెవి తని
మీ దక గట్టిన దూరాలము
ఖాదసు మమత్తగము లుచర్చింపం గని.

క. చిన్నప్పటి ప్రేమంబును
గన్నెఱికపు విటుని విడి కాంక్షలును మనుజుల్
గన్నప్పటి చనుప్రేమలు
వెన్నఁగ నమ్ముకొలిపాయయు పొందు నింతులకెంతయున్!

వ. తెలియని యట్టి కోరికలు తెంచి వినాండని యట్టి వెఱ్ఱియల్!
వదలని యట్టి కాంక్షలను వన్నెకాడంగని యట్టి సాంప్రదాయ్
గాదవద వస్త్రిఖాంగులను గాంచునంత నెంతయను మనసెత్తి మొ
మదవతిం బాయఁజేసెన్ చు నామలవారాయాడేంత సాధ్యాగదా?

సీ. మోహదైన్యదివి వాఁకఁ గాంచియుం జెలగెడి
నరుఁడు నరుఁడె వానరుఁడు గాక,
యెవ్వాఁడు దీని పొందెనపి యుంచ విడెను
మూఢాత్మకాపురుషుఁడెను గాక
ద్వేషదీప్తి ఫలితములు విన వేదబాధ్యులు కాఁ
కెవ్వవేదాంతనముల బావులుగాక
సరసంబుగాఁ దీని యుల గుణభ్యులఁ జెల్లని
తెరమగాంఁగ రమౌ క్కుర్గుణములుగాక
దీని యుద్గానప్ప తలుకు వృలాంచనచెని
జిహ్వాజిహ్వ్యుడు గురాజ్ఞంబు చేసొగాక
దీనిఁ గూడని దినములు దినములౌనె
గడునతునుకు ద్రీనంబులుగాక యులనుచు

సీ. బాతలాగ్ని పద్మాసనవిఖ్యాతి వితానాలు
లలవైరంత తేనుతలం పువాగు
బిని బోవాంబరత్రైలు యూరతేయుని
ఇరుఖ్యంబ శి వారదానేఖావారు
ఘనసారపంచనక సన్నాహితారాగాలు
పాతిఁ బాతిఁ బాతెన్ను హారిప్పాలు
ఘనవజ్రతాటంక తాంబేలాపంబు
నగదుతాళ్ళని వేఁజ వచ్చువారు
మధురఫలములు పుష్పములు కమ్మవలర
నూరసైననానాని వచ్చియెసఁగు వారు
నైరి యొప్పప్పునం క్రిడావచ్చేకొనిరి
ఇంతిల జినవాటులు వనవాటులు వాంఘ్రైలుకర.
సీ. ముక్తిరులావణ్యవిభు నరుసంతాకింబు
మొక్కులు గుత్తి లింగనవారు
తనుతని చేఁబిక్కి వనసుందరీ యలుగవేళ
దినఫలను వెనువెంటదోలుగు వారు
(పసపు)నే వంబు గాజాలంకారు(నవ్వు)
వానిరి నరుపంతాలకొవ్వారు
శృంగారపద్మము కె పెంబు తవులుదారు
సారెసారెకు వినోదము వృత్తారు

మూరవము ననుండి యై నను జేగవచ్చు
సొవత్తు యను వన్నె సవరులు జూపుచుండు
పాలించి ఖలు పోసి యాంటు మీఁదఁ బాగలు వారు
నగుబు నుండి రాంగా వస్రలప్పు దవున.

వ. అంత నమ్మదనసేన పరిజనంబులతో నామల వారలు
నివేదింప నిట్లనియె.

సీ. మొండు తొత్తులనారి లందును కెంకెంబు
ఆంకెత సాగంబు పెంతె గదుసు
పదుబులు వృత్తల దాంగ బదుగి దునను గంటి
చైనిత్తా చ్చైర బూంత పుచ్చు లంచె
తత్తరంబులల నాతో కేసవాడ షబ్బుల్బుంది
వీచి పా పె ఖాం బు నెలుపు రాగు.
పులక్రొన్నసచ్చుం దు వయు క్రత్తి ఠాండ్తి
(ది) స్మరి బాఠ ఖాలు దౌరవెంగ్గ
? పు క్రైడాల్పురి మతి గొబ్బు దుష్టైదితు పు
డాంబు దీపది ఖాండు ది దాల్లి గుచ్చ
దు క్షిపి ట్టి పిసాసంబు డొంపుతించి
యిట నించె ద్దిని పలు మాంబు వెన్నవెలి.

తే. ఎక్కడి జాంపవ యిన్నియు తగ జిక్క జివచ్చు బు సు న్నవాడు దార
జిక్కము సాంపురా బోవి తనదు వెలయ్యెమీఁద జల్లగ వ్రాయబాయువఁదో.

ఖ్యద్రేటిఁ జేరనీయదుఁడు బొంకఁజెవింపఁగనీ తేఁజెంత యుల్లే
వెన్నసమ్మైనశాంతి విభూదిని నుసామకుఁగాని పదమ్మెయిలెసిఁ

వ. అనుటయును వట్టెటుల మలవాండ్రు పృథంగములవి
దమకించి నిల్చినిరి.

తే. పురజనవులు లాదు వాగ్ధులు
పరిజనపలులు పొవ్వ పొతబాంధవసఖిసాతో
దరజనని వీక్షిణావుల
దరము దిఘుంధియుటులు లాంచి వాక్తైయుంతఁ. ?

ఉ. ఎవ్వరిఁ గోరు పద్మతతిమొ యెవ్వరిఁ బొందఁగ నాడి సారపో
యెవ్వరి జూఁడుపోడి చేమొ యెవ్వరి మోలు సవింపమ్మెలిపో
యెవ్వరి కేగ్గానద్భుతిమొ యెవ్వరినెవ్వరిఁ బాపి నాడెరాం
యెవ్వరికి నెట్టి లెబ్బుపడె నెబ్బుడఁ జేసె విధాత యక్కటా!

తే. సుదతిమల మూఁగలవ్వెవివి
గాదిములు గట్టుచును జెనుల కుసుమవని నాళ్లఁ
గుడు పుష్పాలో యొకదరాంరెవె
ముఖముగడలు నుపెలువు వరంగార్చలాంతు దుంగలదె!

చ. అనుజులు తల్లిదండ్రులుని జొప్పులు చెలులు బంధుతోలులున్
బనివడి యోనిమిత్తమునఁ బన్నిదరించుఁ గాంచవేదనే
మ్మనమునఁ గప్పి సిగ్గుపడి మానితి వింతటి యాతఁ కెప్పనే
మనముల తబ్బిబ్బోపి యుఁనె వహాన్పుఁగఁ గర్తవె యెన్నిభంగులున్

వ. అని యిరువురు నన్యోన్యాన సుఖంబులందనరుచుం
చిరంతనప్ఘరంబున.

మ. తరుణాంభోధిసమాన మానవిలసత్కల్యాణకల్యాణభూ
స్వరధైర్యౌప్య భవిత్త్ర చిత్త విసంతసాన్వంత భూరిక్రియా
తరసౌందర్య విశేష శేష కౌటుకా కల్యాణ్యబ్రు పద్మార్చనా
పర వర ప్ర త్యేక రావ వామయు తపః పావ్య గణ్యైలబ్ధాద

క. శ్రీంచిరపారసుగప

దండసుధాకుండ భాండ ధా- వళ్ళయిలుతా
ఖండ తరత్త్రి వైభవ
మండిత స్థల తరుణా మంత్ర శుభగుణానాం పాత!

మాలిని. పర సగుణానపయు దాత సంతతోద్భవోదార
గిరిశవరదం భక్త కోరి కానం తానుల గత్రి
తర జిసద్గు గణిత ఛష్య్హాగ్యే
చ గు గాగా గాత్రి కు వి గా!

గద్యము-

ఇది శ్రీమత్కౌల సంగవి మిత్ర సాహి నంగా మార్య
పుత్ర పరసకవిత్వ దుగ్ధ యొక పాంటి లెల్ల నార్య
ప్రణీతంబైన మలహరాంబరి చరితంబను మహాప్రబంధ
బంధంబు నందు ద్వితీయాశ్వాసము

శ్రీ

మలహణచరిత్రము.

ద్వితీయాశ్వాసము

శ్రీ. (శ్రీమహితవైదర్భాంతఃపు)
రీమందిర బ్రహ్మరాంపరేశాస్పదశా
తాతిమ సమ విష్ణువరాంబా
౬౧ 1 కామిత సాంగత్యబంధకైలాసాధీశా!

వ. అవధరింపుము.

క. ధనపాలుండను వైశ్యుని
తనయుండు ధనదత్తుండనువాడు తనచెలికానిన్
బనిచెను పుష్పసుగంధి
నెనరఁగఁ గన్నెరికములనాడఁ బరపింపన్

క. నీ యపెంచర్థంబడిగినఁ
గలిగతె లెయుశఁ బకుము నాందుఁగల వాఁడవలెనా
పెవికాడ వెంబ్బవి నేల్
గలదని నిను మదనసేన తలఁతును నతఁడున్

గీ. పదిపుష్పగంధి యుందీవ రేక్షణాం
బదువనాఁడుఁబాడఁబ తురయునేఁగఁ
దగిబిబలాడుఁబంపె ధనదత్తుఁడనవ్వాడు

మొదట పాదులకు నమస్కరించి

సీ. అతని సన్మానించి యుచితాసనమున నసుఁ
జేరంగఁ జేసి పైఁ జేయి వేసి
కర్పూర తాంబూల గంధ పుష్పాదులు
నయముమీరఁ గనిచ్చి పెనగఁజేల.
తన కుమార్తెఁ బట్టి పాలుండుఁ జెట్టి బొలిబ్బల
తగు నయ్యల్వ్యక్ష నపాల తనలుఁ పాకిని
అనునతని శీఁగాంత యింబుల రచింపలోచన
యుతరమాం నపులకు నేల నబ్బు
ననినని వైఁ ధర్మము శిగిన నెండఁ బడు
రసుబల నేంపె నస్థ నాశవయివృషు
అనుగుఁ మేమి లుర్ధము తనికిని వేస్తు
వార్త వేగఁ జెప్ప వాలయాలు నవిన.

తే. రాతిరాయిలు బలిపె
రాయిలు ధనపాల సుమాడు రాగుంపు. . దే
రాయిమగఁ దైన నేలాం
గాయింగడి యింబు తేశమగలదే యెంచుకే

కే. మాతురఁడు ధన పతుర్మగడు
న తఁడాం సఁగె సువిశమెంబాలు నస్సలు వేలాం
ఖ విశే దిబ్బా గ్యాలు పొదిం

నతి వేగమె ~~[illegible]~~ పాల్కు తెల్కు నల్లుదెసగారికే !

వ. అని మదనసేన బాలతని ధనాళువ్య తేజతాలపి తన మఱ్ఱు
కొలుతుండా కాల్పై నిదుత్రాని

క. దయసంగాల నాదేయుద్ధము
నయిలు ముగ్గు నా ~~[illegible]~~ క్రింద వలయి నానాభంగిన్
దయి సుదుగ నుడు గుంగ దనలు
దయిసెస్ననవయాల ముం[illegible] రారాంగనలమేల్ !

క. ఉశిరకేపి విచే పన్నను
రాశప్రేరు తల కు నరులు రాఙ్ఞులిత దెరా
లారాకయు నెంతటా వారికి
గౌరవ మొదీ దీనితం టేఁగ ప్పములగలదే ?

క. కేల్నాతల గుల లవెల్లాల
కేల్నా తలకు నుదెరాల ముసును రూపజయగులిన్
బలాతి వే దు మఱు దిపెనౌనిలు
వేఁ తప్పుడె లంజె యాలు న్నైవైసై బలింటిన్.

క. తల నరిసిన మదిపిల్లలును
తులవానలుగుందగాశితలు లును గురూంపుల్
తరి మిగుల వారక్తైనను
వెలయింబ్ని నువె ప్పుడు బిడ్రుమవేల్పులుగారే!

క. బాష్పులు పెరిగిన సెల్లొర్

నా క్షిప్తును దాచి శేవాంపు బాం దంగ వలబాలిక
లక్ష్మి తెలియంగ నివిటులను.
సక్షి తెలుగ పారసములను వృత్తులంబుల్

క. పద్యని వారలు పెరుగలు
కన్నిస ముగువా రవన్నె తాంత్రిక పడి తుల్
మాన్య ము గురా కుపారులు
మిక్కిలి వెలబాలించి పాపవృత్తుల్ వలరాబుల్!

తే. రెంత్ర గల్గు ఛనవుల గావించిన
మిక్కిలి లలితగు రావి ప్పైన వెలుప్పు గాసిలబాలిక
తెక్కి పెళ్ళ ఛనవులయి
లలి తాంత్రయి నైనసరి లల నర్తంబు నగువే?

తే. సెందం బౌలటి నేయుక
దయం దూలదన లలిత ఛ్రలాన నవువ్పులన బయా
నందంబున వెలుగు యాలగవలె
నందంబున పారతాంత లత్మియు జ్ఞాంగికే!

సీ. బయు పవుతేత వర్ప్యి వసుబ లిప్పిద సన్నపు గాని బేర మిం
రులగా విమిబ్బుల బంప్పును నుబారాం కృతియు తన్నపు గత్తి వెంపాలి
పల వెదు బూ తన్న బయిటె తాగ పిటూ వరి శంబయు తన్నెపె క్షిలుం
పులధ సవెల్లు దీపి తాని పాల వెంగా పు నిగంబ యొంగలన్న

తే. వంగ వాని బత్త వంతలయు

నిగురొత్తఁ గాంచెడి వేడుక యిల్లాలు పొందెన్
తగి యింపగ లాఁ దగిదిన
మగు వెంత యలసెం పురుషుని యాపాం స్నేహనాంధున్

క. వలయును తప్పు నల?
వలయుటు పురుషు నికిఁ గాం కవారాం గనదోన్

౯. వలపు శపథ మెన్ని శృంగాల
వలచిన యెద విరుగ నేర్పు తెవెఁ దయలాల కాన్

క. గరగర లాగ కేని పట్టుల
పరికింపుచుఁ గల్ల తేదు భావింపుచు వై
నెరసులు వెదకుచు నుండెడి
పురుషుని పైఁ గూర్మి యేటి పోదానె సఖీ!

(౮) సీ. పురుషుని నెచటి కేఁ బోని వంగ నీయక
యింత సేఁ తలఁగు రి వేయత వలయు
సమనవాసు రత దాంపత్య సౌఖ్య వార్తిలో
ముంపి యింపులఁ బొంద వింప వలయుఁ
గలసిన యప్పుడు వలసిన యిట్లుండి
తినిసి వేదుక చిత్త మెలుగ వలయు
మందు మంత్రములు మాయలు ప్రతిపన్ని
తెగువ వన్నె నవ విలఁ దిరుగ వలయుఁ
గనసిన ప్పుడు మనవి చ్చు కొల యొలల యొలు

పా॥ యఱు నప్పుడు నిప్పు యయ్యె యవలయు
నయిరు వలు (బ) యిరు వలు నవ సప్పు తన డు వవలయు
నమ్మితెలు గాంగంగ దగ వులు నచుపవలయు.

వ. అనియు బల్లవు దనసైన తనకూడ తునను బుద్ధి చెప్పు
బరు నుండె నంత వసంత సాగవంబు చేయిన

ఉ. వచ్చె వసంతు డంబు (బ)యిరు వార్త యెుతింత యెుయులంగాజెప్పిన
మెచ్చి సమీరణారుణకు మెప్పుగనప్పిన దేవతాంగనల్
ముచ్చిక గట్టు వర్ణ పయినె వర్ణ బాంచాసి రెం యాయంబు బారాచినం
బచ్చె రువందనగా డరుల యెటాకులు కుప్పె(గ) దు(తె) వారంబు నాల్

చ. లలిత లతావనాంతరాల వమలంబులు లెంచి నరిందిగప్పులున్
బలి ఖలుమలు బల్లవించెనట పల్లవ వయుల్ తళుకొత్తు చెయుపు పై
నవిసలు మునస్సి తుల్ నిదెలు పాసి మనస్సు తెరచెంది యాయంతగా
ర్లయి ఫలి యుయంచె నాంగనల దరు(వు) తరంబు పలించె నెంతయున్

సీ. సాల రసాల రసాల సాలంబులు
కోలకెం కోల ఖలిపొల వలయు వారు
వాంపె యయు వాంపె యయు వాంపె యయు నితరంబు
కేసర కేసర కేసరములు
మరువక గుణు వకే మరువ వపోవేదంబు
పాటల పాటల పాటలంబి
చేరువక మరువకె మరువక నీకంబు

కాంచనకాంచన కాంచనములు

చందన(ద్రు)ము చందనచందనములు

దారు దారుక సద్మ(ద) దారుసమితి

మాలతీ కృతమాలతమాలవితతి

తాలహింతాల తాలీహితాలతైక

వనములఁ బెంపారె భువనపావనములగుచు

మ. శ్రీవిశాల తంత్రగానములు కారవగుంభిత తాళులానవసౌఖ్య!

కల కలవర్ధమాన కెలిరవ కావళులు ర్దశ సుంధి కాంచ్యమౌ

వెలుఁగులఁగాచు నర్తకుని చేతి కనాతుల తైలపాత్రికా

పరిశిలిని సాంధ్య శోభల సవర్ణన ఘూర్ణఘూర్ణ ద్రోణ సాంప్రసా.

వ. తదవసరంబున.

ఉ. దండిగ వాన్నద్ధు నగరిని

దండుగులా ఘంటలుపలుచు పల్లవెకా ర్షై

వెండుగ విరులఁగఁగ వచ్చెను

పండుగ పల్గులును బండుబండుగనంటెన్!

సీ. అల్లవారలు తొలుమలాంటు బల్గుల నాగిఁ

బుష్టి నిండ్లకు మనాంతోవ్రా వాంఛి

తైలాబ్ధిదుతదుగ్ధ తండులాం నికంబు

నాత్రితు వింధ్యము నంపువారు

హితవిలసత్ సఖి బంధుసుతకాతర నుఖసాంధి ?

యలబ్రాంగ చెలువొప్ప యలరువారు
దానధర్మపరోపకారానుబుద్ధిఁ
దవిలి భూసుర సంసేవఁ దనరువారు
వరకుతూహలవిభ్రాంత పౌరవనితఁ
మెండుకొని వీధులందును మెలఁగువారు.
సీ. వెల్లనైన కైవ్రైన విసని యుప్పరిగ మెఱుగు
నడి పుల్ల జీరల తెలుగు వీటులు
తాండవములు సాదు గట్టి దిద్దియలు నలువెదజల్లు!
నెఱవు సామ్యులు పెట్టి తిరుగు వీటులు
వెదలు పరుప వినవేడుకల నావేళ
మార దారల విద్యతు భూమ్యులు పాఠల
నభిమతార్థము ల్లియాదెర్చి నరశులు
నుపవలంచి తిర్చ యాకుండు వీటులు
మాఁదల విలపి మందులంబు వెలుతులు వ్ని
సుదతులకు కీర్తి వాండ్లు బూదు విటులు
గా నవకేళి సతుల్ప్రాంగణాలు నందు
6.4, మెలఁగుచుండెను నగరమందుఁ జెలువు
అంతవడవును స్వర్గసోరణుబును వనసెన వీక్షా
ని సంభ్రమంబున
త. తని వేగమేఁగేన దత్తునే

గనుఁ గానము వల యోగాభ్యాసయుతుఁడు కాయము వొంపండాలి
యున మొరలుంతని చెప్పను దను
బనుపనికా యెన్నఁ జైనఁ బండేకాదే
వ. అనినఁ గొంగవింబు పెంబళ్ళు (మ్రోం) గువిటు యని యెబ్బితగాం
బు పోతవిడియుం బత నికెంచెట్టి యుల్లాని యెు.
గీ. అత్తయేమియని యెవ్వాపడుదావునే
2 నీవు యేమి యింటి నిక్కువము గఁ
? చారు క్షేమియని రివరికింప దారింటి
చెలు వేమియని కెప్పుమునిన
క. ధనదత్తుఁ డని నవరాత్రినే
విని సంత సమందెనంత వేడుకపడుచుఁ
గను వయారసి యింటిదని స్థానఁ
బనులకుఁ బరి బనుల కొత్తసు ~~[illegible]~~ వృత్తము చెప్పెఁ
తే. విను వెంటి కోలశ్రమ
నిను దెమ్మని మదనసేననే లియుమార్గం
బునఁ బుష్పగంధిని వృత్తము
నెవ యేఁగ సమర్పదంటి దెం తయిను
క. మునివ్రాది పరాకు (త్రు)లు!
గానాలాభంబు పిదపఁ గానఁ జేకురునే
యెప్పంగ నదియేమనిబు లనే.

మొన్నైన నగలయిన నిచ్చు చింతయు వేగన్
వ. అని యిట్లుండ వెనుక నన్యధారారంబని వేసి మదనసే
న(ప్ర)భావంబు సూచించెదనాకర్ణింపుము.
క. ఆ తెరవ యరా(గ)హింపున
భూరాతంబులు లసాబ్బు(బ్బు)పాలయాగ వేలంబున్
ఖ్యాతన సంభవ సూంరాం
కౌతుక విద్యావిశేష కారిణి యగుచున్
సీ. నేలకు నింగికి నెరయు దాంపలపెళ్లు
వెలకేళి గాంతటు చొగరు రాగాయు
గదు బిట్టు తలల మోహాంబ్లు నువులు బివేయు
గాప రక్త వదగండ్ల గుబ్బగట్టు
బూన్ని మై సంగళ్లు బువిలు న్న లమ్మింబు ~~నయూవయన~~
నయు మునె ఖేటా తదాం రదేయు
తెలు సొందాండ గాంధల తాంటుగా దాంతియు
వదలకనదు కౌటబగలు వేయు
రూశి వెలుజ లలంగని మేము నట ద్రాదూజేను
వెత్రసే యుకయు త్రల నైన పెట్టు
గావి లెయు దిగట్టు మంబారు గుంపాల గాయులు
మదనవా యూరాంకెళ్లాంధ్రాంన మదనసేన.
సీ. వెడవె ~~శ~~ వలపులు పెదబల్లి దాగలవే

నతియించల చెలులు తీసి తెచ్చి తలఁ దాలుఁగా
నను పువ్వారులఁ బట్టి పెనుబూలు పై బట్టి ?
నట్టింట నగ శక్తి దానవుఁ తివిరియు
పెంపు దుగును స్నాల పెద్ద శృంగారించి
వింత వారలఁ గొని వెఱ్ఱిగాలుపు
ధనికుల తడతేగి తన సొమ్ము పరద్ద.
బాలెము నంచౌ నైల నఁ బుడి కితాం నుబుఁ
గారి తనకునులో నైన వారి నెల్లఁ
? బనితి బాట కలు బుంట్ల తో బట్ట గట్టి
కొత్తవారలఁ గను గాన్న దెత్తుసెయు
వాంటలనే తీయులు ధన మెల్ల పదనసేన
వ. అని మొరటుం చు చెప్పిన మాంట తను నవ్వి ధనదత్తుండు
తన పెఅంగు వినుము నిలుల్లని యెను.
సీ. దైవాలకును కొత్త దండాలు గిండాలు
గాని యెన్నఁడు నా తేకాసు నీయఁ
గవి గాయకులు వచ్చి గండ తింబ వెదిన
మెదరి పోవు వుట కాని పైకము ఇయ్యఁ
బిట్టాలకును వట్టి సుద్దులు చుద్దులు
గాని యెన్నఁడును దగ్గర గనీయఁ
బై తోడ వచ్చినఁ బరదేసి యొరదేసి

మోసపుచ్చు ఏతాని గాంసవయు(
బట్టు కాని బందికాండ్లను బాధపెట్టు(
బెంబు వేఖూంప నాక బలువిసమైన
(బ్ర)హ్మరాక్షస శాకిని(పు)తి దినంబు
తూం(తవేతాని ముద్దిం(డు తూశు పెట్టు.
సీ. మునుపుడాంగలకు(బో యునగాడ్ల వేతాని
తగవి బాంపలకుగాడా నవేంలా
కాతి మాంవి ముకిగి నతూ శ్యాం డవయువే తాని
దాక్షిణ్య వెలల దవంగదాం నమియు
తే. నుతా ల్లాపె పలుముక్కినబి యన్వెంతాని
యుంగళ్లనమ్మంతు నవువు వెజాలి
వక్కితాను లగాంర్భి వక్కి తవి యెయుచ్చు
పాలుగింజ్లవంక నేచ(గ) కన్న(బోకు.
కాంగ కైబవి యెన్న(ను మునియు తూండు
పాముకై బవిపెట్టను బ్రతిఖపాడ(
గది సి యెంగివిబోడనుగాకినేయు
నెరయునా బాతవెన్నెలనె లులగాలయు.
క. వినువరాలవెపుచరించును
ధనము వృథగనిత్తు(బదప(దగులంబోతుల్
ధనదత్తుతాని సెతల

వినరాయెవ్వారు నీకు వింతయె వెలరలు.

వ. అని నీవు పాడియువచ్చిన(ప్ర) యెరాఖనంబుల నుంబోరం
నిపత్తింపైనటుబుంబు కొండమున నిఖ నివాసంబు నమం
జని యా ప్పడటతిం దలంచి నిలు కొలనిలువ సహింపతే
డెంలాయు వానవాన సుంత్రై యుప్పుడు.

గీ. జౌరసారంబు మదటప్రేమలు ఖిగి
సెట్టిసాని విలాస మెత్తింప రాగి
స(త్ర)సాల బెస్సాము ద్వాదశ్పై బదయెన్సా
పనిత మందబి వాళి నమ్మైశ్యావరూళు

గీ. కొసలవి ఖ్వినసాతె దా మాంతసమ బట్లు
మలదితంటుంశత పాతిదాంబు మయున్నిపావ్వ
దెగువ నీ రెంటి కిని నౌడి తెరు వ్రపవేర్పవం
పాపు లంజె రితంబు నీబంటలగాంప,

సీ. చక్కిలంబులుమ గాన్రుచ విచరాంబు నందాంద
మెల్లనే యిలను ప గుద్ది శ్లన వులు
చల్లగా వవేననిచవి మి ఖ్యోక్షింబు
నెంతపాంలుగాన గచ్చానతే యుండ్రగు
న యిరు నపాల యున్నీతునంజావి ఘుంటిఖుయుంబుం
దులసి తీర్థమున గన్యు దాలంబు
తల గాంధి. తాడుత ద్రాతింబు కొనా జేష,

పాపిదైవము యని పంతులుగారుగారు.

నడిచి పదూఁబిగా త్రికషా పుంతెఁబిగా ధిధితానునగు

వయ్యాల్లు ని (త్ర)యిలు నాపా ఠయియు నప్గ్లైబింగా

మన్నుమో నుండప్పైఁపతె రెమెరరిమెంగవి

మొరటు పాదాలు గొప్పను వాముదితకొడికు

వ. ఖల్లుగ నగత్తుంపా వు మోంఖన్యగ్రనైకొంపసెగత

ననిఖ సఖుండైన నెయుగాంబింబిలివి యుట్లునియె

క. పాకుప్పము నసు విఖ్యగు

యూవుంబి నలుంబె పిల్లొనెగాం తేయుఁ కగాం

నాకుంగాఁకెని నా (తవ)

వెకొరఁగ నైగఖ్యక్కి నైక్లుపాటు వ్యగ్!

తే. మరానివి గంగు రాగిక యుంతోట

మానిననను పారా నమెను నాగరంగు ఁగనునృర.

పాతి దంవము గవిషి నపనలమఁ

దానవార కెగలగు నవిన గనగన్నుంచుక.

పుట్టుఁడునె యునరానె పది పుట్లునధింగా నసన్నుబి యుల్లగుఉ

చెట్టెఁడు పట్టుబెగలను బింగెఁ(క)నరాంబులు బాలు గాప్పిలుఉ

ముట్టు నఁబాట్టి గాఢియుల దరాయును నేబడి పరాత్రగంబుయు

బట్టి యియు వుంబాయుఉ పదిలయుఁబంటునుల్లంబి లలవా లియుంచి కెై

వ. అంపినన పల్లుదనెనెనతన్నదనిసి తగినబల ఖ్లుంబుయూ

దాసును దశరథు వేల్పులకుం బెట్టు కానివి ఘూంకారఘూం
పితయశైల పృష్ఠ సుగంధి నలుం కేళిం బూతాని లూఘృషీగా

క. తెలు విని కి యలప్రవ్ర పసుందలు
నవికుంతలపుష్ప గంధి యతాం తెచ్చు వనుబాణ్
గలయుంగాc బురవుయు లారుల c
బాలతంతె మాంటించె దిశలు బ్రారిరునc గలc గద్.

క. మాంటించినc శ్రైప్రైc బడి
మొలకీ మొలకీలు దారులు వెంలాడలులవి లిబులన్
కాళీలాన క్రొంగ్ బిట్ల వచ్చిరి
వీటింగాలురాడి కువెల్ల వేచుకc బూంజన్

సీ. వావి కామధుతిం పావకాం పం ళరాలు
తుండ కాం కంబాం ది తరాంర్పవెలులను
దవరలగర్భుల్లతి వృక్షాళివర్ణళ
రుధుల్లరి కుం కాంరమతు గవాతాలు
చిత్ర వేరాంవి పంబీ పత్ర కాంకిల
రాన్నైనకి స్న్రగ లాక్షు ద్రిశులు.
ఖంటి నికాంజీలు ఘంటీకాం కల్పఘున ఖాళ
సప్త పద్మాదిక తత్త్వ పబాణాలు.
స కెల వాం బాబు నయిత కళాంప్రతెలు నాటులు
గాండు కులు నంగనలు నాంది శాంతc గలయు

వేంకటపతుల వారిఁ గూడి సవెంకటేశ వెంకన్న
శంభుని నగరికి వెంబడి సంభ్రమమున.

మ. శ్రీరవున రత్నకంబు కట్టు బాహ్యాల పంచె వల పల్లు పేర్చితా
భరణాములుం ధరించి వెలిపై [illegible] ఘనపల్లకి [illegible] యలా
నిరుపమ రంగ వాహ్యమున నిల్చి నాపెను [illegible] గంధితా
లరి పొంగా పొంచి [illegible] కన్యల [illegible]

వ. అప్పుడు వాల్లాణాలుం [illegible] దెంచి [illegible] గంధి [illegible]
[illegible] నెక్క [illegible]
[illegible] సంభ్రమమున.

సీ. శ్రీ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
- - - [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
వరుస [illegible]

జె ధురగులు లసుబాదంగస్థం భూజవనార.

వ. నిబిడపుష్పంబుల విచ్చు మును బాంధుర్యంబుల న

8. టింబి/ముల వాంఛయు తెరంచితూ బని రెంబిన్న బిన్నం

బులకుఁ గలుగఁ జేయుచు వని యంతర్గతంబు నందలం

బిడ్రియా స్పష్టబు.

తే. ఇందు ధరుం డు వెం బ్రదరశ్రేష్ఠుం డా పుష్ప ముగం కి సవ్వె దె

శ్రుంగగు నృత్యబుల్ చు రజ కౌశం ఖరుల్ల ఖాం తి మధ్యవనుల్

గ్రుండుగ వెల్ల వారలకు, నాడు కేవం నఁ యబాం బుధాన్వయుం

బండె లఘుల్లి ఫుల్లన విబాలి గుం డెలు ఖుల్లుఖుల్లనన్

సీ. బారబా బాగ దమర్చ్చిరే బ సాబు రూంద

దండలా సాంద్ర కే బాంధి కమును

కండు క్షత్రాలారు కా నాంట్యాసఖ

ద్రై రహా శుంజరి ద్రై ష్టి రాంపులు

సరా ద పులుల్ ఫ్రు వాం చుడ శు ద్ధ పద్ధ తి లత

పద్ధతి ఘున ప్రేమ పక్షము లనా

క్రైవాటులం ఖక కేర క్రైశతాంళ కెరా

లలసాంద్ర గీత వాఙ్మనవతలలు

నాదిగాన నుల్లి నృత్త నృత్తై గులుల్గ

నాట్యవిక్షిప్తులు సరాబుంగ నలుడెలల్లు

బులుల కెల్లను లూ బాల తృలయునాలక

సాండె కాంతులు ముగులు మీ కొలువుండ వెలుగులు

వ. ఇట్లు పుష్పసంగంధి నృత్యంబు నచ్చు వలయు నద్దేవదే

వు స్థానికుల. మొదలు పారులు కనకాంబరాదుల పరి మ

ళంబులు గట్టి నిచ్చి నవ్వెళంబులు వారందా నామానం

దు కొనాను బలనా త్రాపవాంబు నమ దనోసనని జని వాసం

బున కుంబి నిలిచె. తర్కిన వారలు యాథార్థ్యంబని రి. మల

వాళాంచ పుష్ప పుష్పసంగంధి వ్యాదయాంబుదె నలుగ మలంబులు

ద్దేవదేవుని యెలుకాన వనవిహారంబును గుబ్బంబులగ

బుకొని తను మరుగున నుండె నప్పుష్పసంగంధి మ

లిపా దలుంబులు వేల్గ. తలంపు నవ్వెం తలలుండా ను

ను నెను క్రీపట పిట పి ప్రదేశంబు నవనిపై నెయ్యార్చు)ని

కుటింపు బల గవాకులంబు నిందింపబడు కుః ఖ వేశం

బున నిల్చి నిలిచెను

3. ఎలుంకలు వానన నడే ఖ్యావ)

మొలుకులు నదానా సగుదా నములు నతిగొప్పున

బలిబి నపాంటూలచెడి వశి

నతమ గుమ్మెల్యాలను వేలుబు నరకాయు గలదే.

5. దాల్లం బూట్లు యులు వంకర

కాళ్లను పెను కెంటలు పెలుబ గల కానదత్తుం

జెల్లుంబూరి కొవి వెడ్డరిం

సుల్లింబున నేరాశించి మరుండు రెచ్చె ప్రమా!

క. నేనె నీ కృష్ణ తా నే కృత

నా నేరా మలు ఫలంబుగా కరాం కుండ నేర్పుగ్నీ

మాం సుగాబుం దీప వశ్శా

పాతి ఐం సతీ యుంత కలిగి బాపములు గలదే!

ఉ. వేయిలు సు వేలు నా మనసు వేచు నవల్లుం బయలేద గాని యెం

తోంబుర గంధి యిల నట్టే వేశ దాం కైం నిరోంయిలు బలనుం శుసుదన

భాయిలల కల్యాకర్పు సవసార భర్మం నులబా కైవృష్టా

బాంయిను నితేంలి తోయుసు గుబర్వాటి ప్రాపుల కాంసనెంటలనే!

క. తెంకి కాంఠి తోవుటి ఎలుకిరం

గవిసి నవగతేం బ్దిగ గంగాలగలయు టెలాంపే

చెవి యింకా పు లులు కారవర్షా

వలి తోంయు వులుఖ ప్లైనభూం తానానిసాంగంగా

వ. ఆ నూటి యిటు దకల్లాం ఉంబు ననున మాలు కాంధాంబ

అనువృత్తి న వృత్తిర్యా న రాసు దెంబ్యాగంయా బ పుప్పు సగంధి

యిటు తని మ ప్రతి బెలంగా గరంబు సాం నుస్సిప బెప్పు తొలా

యుట్టి నిట్టి.

క. ఇంద దవు నేంతు సుంఖీ

విబంధు వలు ఖుల్ రాగా బిలా చ నే గితి ఫోం నో

విం దరగి నిన్నుగాం నత

ఘుంటగ ముదినీవు దొంగ కొనట బోగొగాదె

వ. అనిన నమ్ముల వారు తలంచి పల్కిరి.

ఉ. ఓయ పరాక్రి యోగ్యులు యోగ్యాది ఘుంటలు వీరగొనన
గాయకులు యిట్టుల వారిక గో కొంటి యెల్ల నన్ను గాగవిడువో
భూరిజన శూన మెయారకే కెలగ బూంభార్త వార్తనాలుల లెందు నేగయు నీ
ఎనసపంచ సాంగుమున యెవ్వరు దొంగలగాదు కంటె దొంగకై.

సీ. తల తండ్రి తండ్రి నీ కన్యలు బాలవో
యువతుల భువనత యెల్ల పూగెలువ
పక్షాయు బొట్టి నీపలుకాలు బాలవె
పగనులు వేల్పు తరుణుల బల్లకోయ
కాంతలలోన నీకన్యలు బాలనై
దేవేంద్ర భోగంబు దీక్ష సేయ
తినల యిపాశి నీకై వెన్న విమాలవె
నయము నటన బాధ దానంబు సేయ
నాతి నీసాంగు మాలవె నాకేని పుడు
సంచి తాపంచ సౌఖ్యంబు లంగట జేయ
సి తరక్షి తల్లులు వెవ్వరు వేలనాను
నిన్నటలాలు బాల దొంగ లతలు సిన.

తే. రవర్ణ్యములవారు లేగు నా
యి మ్ముల ననవెరవు మేసి యిల్లాంతఘంగా

నెమ్మనమున నుబ్బి తిరంబున
నెమ్మొగము విసాళపుఁజూపు లొలుకు చెలఁగి మురుగు చూపులెల్లెడన్

ఉ. ఎవ్వరు చెంతనుండె యుగళీయమె వ్వరిలతన్నితి విన్నవించుతానా
యెవ్వరు తప్పునా హృదయమో పనికిరాదు పలంతకెంతయున్
మువ్వురు మెలఁగ్గుఁ గాంగి తిన నుల్లమునందు యునింగడి యుంచు యుద్ధుతోన్
నెవ్వగ దాపమా వియవి మూలమ్ములు మొల్ల సుగంధ ద్వాత్రిలోన్

చ. చెలి నెలఁగాఁగ నిల్చు మనిచోరు వనస్థలిలో గ్రహాంబుజాన్
పతి కిది గాంచరాదని తన పాలింది చూడ్ వనదేవ తాంగనల్
సలలిత వాంగజా క్షతలు పల్లవులఁ గోవ సలిమ్ములు బాంగి చెలి
మలఁచ బడు పుష్పకేసరము లుదిబిక రాగవలు విగ్రహాంచ సర్వగన్

తే. గాఢ్ఢిగి ఫలాలఁ దరిసిన
సక్షి రాగుబి గులసెక్కి సంతసమొందెన
లక్ష్మీవ తిరిగి సౌక్యగా
వాక్షీని పసిని గాకేళి కేలరంచు బాంధ్యన్

మ. కనసుజాతి కెంకరా శ్లేశనుకెంగ లాడంబు లుత్తరాంబి కొసలు
తొడరుగాలి కింకిణీ గ్రస్ది గడగ్లోయానరాం ఫుగరాం ఫలింపగాం
సురత నదీనతాం దమ్ము నూనిపి పారుండను మెప్పు ప్రేముచేత్
దరువనమేలి తీపు ననగా శ్రీనవార్పోల్ల తోయాలయుల్

గీ. అయువతి సురత వేళ నాట్యాలయ స్థలమున
మోహమున తేరు నపురు ముదాలని బాలురలు

చంద్రమిత్రవాత సమరంబువారింప
నక్షత్రములు తారకాళి యలరగ.

మ. అనుపులనైనఁ జప్పులక్షరావృత ప్రాంశ వాలు చేతనాస్త్రములన్
గినుకలువింధ్యలుంచెరలు త్రిందాటు పేరాలు కైదు చైత్యములన్
ధ్వని యూత యలుంబులి యలఁదర్పణాంత్యేశ సుఖోంయినస్త్రముల్
పెను బాడి నాల్గు బంధనములు నింబుల తనిందుకొలాంగ పఁజూపులన్

సీ. అంగుష్ఠ మరకాలు నక్షత్ర పంచలుయుల చిత్ర
చిలుదొండలు నుగాంచి చెలఁగు సాంఘి
బాను ముక్త వక్షంబు సునగళంబు నుచెక్కు
నె వెల్లావి తనుశిల్పిని రాలు శిరము
శుక్లపక్షంబున సౌందర్యమై నెత్తింపు
బహుళపక్షంబు నేఁబు గాగదియు
పెనఁచు పట్టి యలు నెత్తు వెనటిరాజు తిరింపు
కేళి మిలుకలు నలు మిలుకలుఁ గరుజనాక్షి
త్రిప్పియాంశి పొంచి పోసి యలు వెడిలు
వనఁగాఁ బిరగలుబలున్న సలిరహస్సు
మదన తంత్రవి ధూళి వారం విని సాత్త్వింపు
మలవాకాయుండు చెడె మత్కు వలర

గీ. గంధ శౌర్యంబ పత్త్రి సంగీత దర్ప
వి రియాఁ బెనవేవ వనందుబకాలు యతివృ

వేళాసు వెంక్కటిటి యెట్టి మోహము కాన రాఁగ
వలసి నిద్రించి రింతి యయ్యె నవ్విభుండు

ఉ. పల్లవపాణి కింబుతికి భావజకేళి పరిశ్రమంబుఁగాఁ
జిల్లఁగఁ జల్లగాడ్పు వెదవల్లఁడు శంగె రసాలవల్లరీ
వల్లిజకే తకీశ్రమునకు తామరసంబు పుటోరపాంటు ఁ
పాల్లకరు మల్లికా వకుళ పాటలి సుగంధ సుసంగ్రహా సనల్

చ. ఇరువురునిద్ర మేలుకొని యింపుకసేదలు వేడ వెంచియున్
సురతవినోద కౌతుకము బాహ్యల(గ)వ్యఁగఁ జుంబనాదులన్
బరిపరి రంభణంబుల సపారతరా వెరని యట్టికాంక్షలన్
పరిపరి లింగులఁ గలయఁ జూకొని వెతుకఁగాంచి యయ్యెన్

త. లలలయు న్నయ విలాసిని
తలఁకు మరుశరతెంచి యింతవత నిలునిలువన్
మాలవా జాత గుణా యామాటయు
వెలఁదుకయును నా నాను నమాట షిశ్వాని యింతన్

క. ఆ మునిమును మగ విరారాయము
నరునాము శగాఁగ నలసి యాటుఁ దాల(ఖి)లుమలన్
నవినీళ్ళకె దురువివిన
నవునవసె శచారిసి మనిరి వనితలయుఁ జాలి యయిన్.

వ. ఇట్లు విరువురు నిజ నివాసంబులకుం జని తమతలఁపు
తెలంగి రితెఁ దెవివి పశకుంకు నట్లుల్లగాం వయ్యె నభ్యాసం
బులు

దీర్ఘ్రి రెమె ప్రాణి యొక్క యాయం చిరంత

ఉ. గంధపు బొట్టు దిద్దియును గప్పుల బాగలును గావిదు ప్రాణి ని
సందాల చూపించు లేడి వైఖరి పూలబాటలు నవీల ప్రభలు పోగడలోన్
కండిన యొక్క వెంది వెయుల తళ్లుము నిలుపు టుం గరల ...
. . . కిల్లుమె ప్పుంలుము గొప్పు పం గర్ శ్వన దత్తా చింతే యొన్

క. కాేము చెి బొాణాంల కాంతలు
వేవాం లుంను బాంధు కామును వెనవెంటను రాం
శ్రేము వులు ననిగె బిల్లాల
తెలా వుంది పంది యలు మనెరావె మా స్వాం లోన్

సీ. వచ్చిన కూర్మి యొల్లని కి వంచన వేళ నివారు విచ్చి వెరా
నచ్చిరు భూమి ములుచంబు దెంలకొ తోట నిగారాజ్ఞి ని నీలు బాంధవుల్
మచ్చి కదూ తిల్లి డుగ . . . . .
. . . నంచి లనిందలు నవెం జవలు తెరా (శ్రీ) యా వారం లోబాం బాధ్

గీ. కష్టర పు వెదిఱిలుంబు నా దైవ వళ్ల
పరిమళంబులు గంధ పుష్పములు నా సని
వదన విలంబు కలెత్తి యొమ్మ ఘనసేన
పలికె ధనదత్తా నాద నుత్రాతలెం సంగ.

క. ఏ కైలాల్యులు మకిం గాని రితి
దూరా కోరర్యా తెత నవ్వు దని యునం పి తివరలాం
నీ కుర్ బిలి ఒలు తలి నెంట్.

మా కొఱకై . . . .

ఉ. ఇష్టార్థఁ బుష్పు హద్దిఁ పరశ్రేష్ఠజుం (జే క్రమి ఫ) స్ఫు తెరా పుతిక
బష్టుని విల్తుకైశి నిఁ తేఁ(జూ యుక తుండిసు శింతాగాంకెపం
పష్టు పదంగఁ గౌరవిసులంకాలు నప్పారా వంగఁగౌరి కొల
వెష్టుగ నెష్టారింపు మా దిఁ శౌర్ద్ది యామింది తల్పైభవ్యోన్నతి

సీ. పగడంపు గంబాల పట్టుని యెలస పరి
యలపరంజి కాళంజి యాలరు పాంసు
బంగారు సకినెలు బొంగ్రై నమరాఁగు
మణిత లసముఖాలు వల్లెతెరలను
గుంకుమ తలగడ గొల్లంగ పూదెర
తరమైన బంద్రి కాంతంపుదిండి
దాసీలి రతనాలు సవరణి మెల్లు టిల్లు.
దీపింబు మాణిక్య దీపకళిక

పొనఁగఁగ స్వాగి వేదికె పృరషు సురతి
నిలువుటద్దంబు రత్నంపు వెత్తపలుక.
తలకు దంతపు బొమ్మలు కవితిమి లుకె
గని . . . . విశి మాపు

క. అల్లంగతాం తాం బదద్రని
నల్లనదత్వ రెఖ నంబు నంపు బలుఁ బవిశేది
మెల్లనేఁ ఖిల్లని మాటల

మల్లమురం బిల్లంగరు కాం యుసువత్రిల్లి

క. రసికులకు వీరలన్నిటి
పసినిసు విధి వెలయు గఁజెప్పి పనిగా నుత్త (శ్రేవే
విసువక తమ్మ్మి దయారవి ది
తసుగందక యటుంబరవదు . . . . శకున్.

వ. . . . . . యాతనిం బవి తెలిసి పవిత్రింబుగావ్యాని విలాసి
నిభ్రాను మాణి వెలుకమైన చెవి కత్తియాలంగారిక్తి పుష్ప
గంధి సుంథు మనివుదనసేన యలభ్యంతరద్ప్రవాంబు
నకుంబని యెునంతర.

క. వేను గంబంబు నతైనుం
గునుకాంక్షినరవిరా యు గుణి వేఁదికినా
ఉన్నవనప్పుడు ఝంగిసకియులు.
వనితా మణి . . . . ఉతున్.

క. చనివానిప ట్టిమంచము
కు ను సంగూర్ణుంది లోనగుం డుయు చెలులం
బనుల నెపంబున నెుల్లిన
తను సన్నలఁజేరుతా ను బాఁ గనలు బరునంతన్

ఉ. బరాంచె ను వాని న యుల్లెబల బరాపుల వాం కేలు పంబి కావవలున్
బూంబిన యుట్లు మర్గలు వయు బూంబి న వాలి కె గుల్ల కేలువిం.
. . . . . . పుం (బూంబిన క్రై వధి ము క్రియ వ్రేలుల్

చూచిన వేలవేల్పు లరయుచు నెఱుంగని మూర్తిని యెఱింగి కొలుచుట్
మ. కలుకలు పార్వతీరమణ దెంతయు ముదావహా భక్తులకేల నీ
తిలకింపగు నయ్యనాదు వ్యాధ యైశ్వర్యముల్ల్ భావమిచ్చి
స్ఫుటగతిఁ దాంటి జన్మమునఁ బొందియు నర్తకతులుంచి నొల్లను
. - . . తెలిపితి నంద యావేని పాండవ్వై.

క. కలవాదాత్ములనతి కష్టులఁ
గలవారలఁ జేసి రూప గాంభీర్యదయాం
కలితులఁ బెద్దలఁ జేసెద
వఖిలము మఱువృగఁ బెట్టెనే కూఁబాండ్లయెఱుకత

క. ఘనదత్తుఁ డగుట పాని తి
ననునవమ్మునతె మదన సేనన యానిధితిమహా
ఘునకీర్తి తినుల వారైననను
ధనమెంతయు ఫెద్దనేయుఁ దగదెమహాశా!

క. . . - - - లంరకై.
సునితివము గనతనినింతఁ జూచితి నయెూ
ధనదత్తు పాటిసేయుఁ జె
మనసిడిపార తమ్ముల్లారుం ఘుమతిని కెన్నెద.

క. పసఁ బాయిల మితగూఁ జాలిమి
మగవారు నుసోఁకు వారు మమునెన్నంగా.
నగుడ బాటలగఁ బెద వాపితిఁ

దగవా పగవారి గాంచ దైవము నీకున్.

క. . . . . – –

వనితామణి విగతా పవిత్రా వారింపంగన్

అనుభావ నైశ చిత్తార్శశం

భువి పద పద్మ పద్మలను బూంచు పుష్పములు నొంచెన్.

ఉ. అట్టి యొకం దనద తత్తుచు

చిట్టిత వను లనబాల వోచ గెయ బాచి వాడిన్.

బిట్టు గాదాలచి న పట్టికే.

యుట్టి టెనె యు ట్టిపట్ల నౌతి కియు నమన్!

మ. తెన్న యొద నవ్వు ల్ల్వాయుంచు తనస ఖుంచగు . .

. . . . . . తన సి శాంభాశ్వంక్షైన వి ద్యావిశ్వ త

ద కేగి న మ స్వరించి న న యుత్సాహాంగ్సుండా నతని

గనుం గాని యుట్టని రెు.

ఉ. ఇది రేమి నేడు మల్వాగా

వదనా బ్బము సొంపు చక్రి వసివాడ ~~...~~ రచూన్

వ్రాద యూంచు విన్న శ్రీ వులు

నెద పది యు న్నాదు వింత యెంటి కినవినన్.

క. తవి దం ~~శు~~ ఖ వినునౌ మెం

బవి కిరె పురిచి . . . . యెుచన్

గరినె సెు నరస వెంనిచు

నలువు పృష్ఠ సంగంశి నేమమై యున్నది యోం.
తే. కనుగొన నవలు మయూరదు నాలగు
దినములనుండి యును బడుచువఁదొరదు వేషె
పని ఘెమె నెనియుఁగతిగనెం
వని తే నిన్నుఁగూడి బడువవలదన్నది యోం.
క. గుణా వంతుఁడ వన్నింబను
గణనకునె క్షేత్రవిరూపకవితుఁడవు సంధి
. . . . భూ
షణుఁడ వు వుద్ధ క్రైని ధి విబను వేయానినన్.
తే. ఏ నేరమునె వ్వరి రెమెడఁ
గానము నురు నాధనిదు కారుణ్యముచే
నీని ఖిలవులు నను కూల వెం
యూనెలతుకయింద్రగానమి పు కృతి యెం ధన్
న అని మలవాలయుండు సల శేలు వెలగంబు బలాబునశం
దిట్లని యెం.
చ. . . . . లు (త) వుంబు నఁగరాం ధవరింప న్యాంజ్ఞినూ
కలయావి వేనివింబశిలు కగా విని యూంధాయుఁజాల చెందిగా
నెలఁతుక తల్లి యుల్లి ఋ లు పెళ్లఁగవీయు నయెుక్షై ఖల్లనీ
గవిగిన వాని నూడుకాని కన్నె రికంబున నుంచె నప్పునీ.
తే. అది కారణాయు గ ఘలవారాడు

వృషభయానాలు వత . . . .

మదిగంధి పద్మైనాయన

మందిత లగాంబరాంబు దుఃఖవరాలమాలనులన్.

సీ. పద్మాంగనాంరటటిబాయకుం జలటెంచి

మధుపాన గాఢస్థితి మనసుపెట్టు

మధుపాన సుఖమహిమ మరగి పాంసవనక్రై

వేటపై చిత్తంబు విడిచి యుటచేయు

వేటపై చిత్తంబు విడిచి యుద్ధార్తు. .

. . జూ ం దంబులాడ చాముట్లు

అని శంబుమూంచంబులాడుమటచనియుబ్బు

దొం క్షాత్త్రనసేవల నమ ప్రియంబు

మర్త్య యుటండ ఆలపగు సంభదావరణటటదు

పరవి యుం తటు బరదం డనలవారజూంట్లు

గావ వ్యసనంబు నను నా దెంరటంబు

తలటయి బరాంచంగ పారదాం తాంగతంబు.

వ. వి. . . . . ఆయంతటన్

మం టుకునచాంవు నాంటిచగ వారన వీడంగ స్వారకున్న

దటమణి చావిగుంటు కదద్యానయు తాన్ నునందిమిన్నకే.

లాటులాటు వచ్చెచాపు త్రయల గాకులంగ న్నవిచ్చిపెట్టిన

త. నవమ వః గ. పవె నేద స్తుత తాగా . . .

దరయుత సంసారి యైనేఁ బానము గాదే
? బడికి తేల్లనే తరూ శేఁగ వవేఁ
గడగాంచకేయుం . . . . . .
గ! ఇంటి ఇల్లాలి నాల్లకయూ వల వల
2 గాంచె రేయి కు పంరాడు లు నా కేఁ బారిఁన
నెడ లు పట్టుంగవు జీ యువను పాఁడు గుమేయి
రేంటి కినిగాంత చెడి నట్టి రేవఁడనఁగ. × ✓
3. సభ ర పతి యునుఖం పారూఢును
బర కాంతలఁ గాకి తికాండే పని చెడ్డిదేంపా
వరు వై యుపకీర్తు లలఖా
వరు సఖ చెడి రండు రెల్ల వారలు నవ్వే
ప. . . . . . . వాని యిట సంచిత కీర్తిహరి నిలుపున్
బరము వివేక వాని యాను ను బాంధవ వాని యిట ఁబాలా వోని యిటున్
పరసతిఁ గాన్ రువారల నొందింత లెని వారి నేవి యిటున్
3. పర నారి సంగము సుఖ
మరని మిషము పర ధనాపహరణము నని ఖ్యాతి
ధర ప్రాప్తిఁ దా న్ని డినము లు
నరు నక్కఁ గల్వ్పు ప భోగ సరత రము జీవన్.
3. తెలుత్తులఁ దాఁగి వినవారికి
నె త్తు చెడన్ శ్రీలు కొంచ లెవెలుంచున్

హాత్రుడు మాత్రము మఱవి
శ్రోత్రుల గుణ మంత్ర తంత్ర సిద్ధుల దెగడన్
మ. యునివర్యోత్తైన శాపతేద ముండమొంతంబాతయుం తమాంబువన్
మునుగను బాతకంబు నను మూర్ఖిన మాంత్రనె పాల్పాడ్బు
పనివదిదాని యయాం ఖ్రపయు బారిననాయు వృక్షాంగుదానికా
గ్గనగను కింత దాంత్రిననుస్త్ర వ్యునసు జెప్పు సరెంచ్చు కెనెలబ్
ఉ. ఎన్ని వ్రతంబులు సల్పిన
నె న్నొపవాసంబు లున్న నెలయు దీర్థంబుల్
వెంన్నెనా దినగాంచి
తన్నను దోషంబు విధవ తలలొన్నైనన్.
ఉ. తోషింప నిజ తలుంబుము.
పోషింపుమనతి థి పూజా పూన్పు బలగయినాలి
న్నోషుండగాబు జన్మంబున
కేష్టాంత్రంబు సరి యెనెన్నెద్రు వృన్
ఉ. కుల సతి శిశువులు దానున్
దలమొల సునువౌక నవి గిరైన్యపశతగా
దలయతి యెయుండి నదాంషము.
కుల కొాబుల నర తతబ నను గాని పయు నింగింబుల్.
క తావలవ కున్న సాఖ్యం
కెవలననుకొను వలదె నె దుఃఖంబా

కావ్యనవనస్ఫూర్తిరతి
యింవసు ఘుతిఁగాథకందు కెడెఁగి నఖాంల్

గీ. పగలు నుపవాస దినములఁ బర్వతిథుల
సంధ్యలందు నెగాడు రతి సల్పసజ్జనులవలెఁ
బాయు నాయువు పగర చే భంగపడుచు
తొలఁగు సంపద దుష్టసంపదవసించు

తే. ప్రతి పురత వలు లిరా నప్రద
వుతివిరావాము పతుల వానియొగు విశెంఖుడ్
కతిపయదినములు నరునికి
నతి కేష్టునిఁ జెయిలు నిర్ధనా యురుక్షైవుల్

వ. అను నవు యులంబు వర్ణప్రద దత మొంబవాం రపాం
బాలాంజులు పిటు విచూం షతే(ప్రే)ష్ట్యనాంగ కితొంపులు చ
సుదెంజనా నగాంర్భ్యంభువుని విద్యానిధిపాంబాలునిం
బూంబి ముదనతంత్రంబులుల్ ఘురెలుంగని పవేవ్రస్త్రీపు
రుషులనుజాతిలక్షణంబులను దదియింనుమొంలనిర్ణ
యంబులునునెఱింగింపు వునిన నతండిట్లు నిట్లు.

క. పుసుపాఁగశాంస్థానములు దుష్టరతులును
జాతిభేదంబులు సత్త్వములును

(ఉ) వనిర్ణయంబులు బంధవిశేషంబు
తతిలుఁగాంలవలు వలెూదర్శములునట

నెరతనంబులును యోని ప్రమాణంబులు
వలపు లొల్లమియును గలయు తెఱగు
నింపులనసు రాగవేళ తఱుచుల్ పరిరంభ
ణాదు లుత్తమాంగ శ్రమసాంయు తెలుపులను
మదన పంచాంగముల నుయంత్ర మంత్ర తంత్ర
విధములు వశ్యౌషధ(ద్ర)ములు వేరు వేఱుగ
[illegible]
3(A). వారి జాం [illegible] వ్రాసితి వేలుపు
వ. అయినను నే నెఱింగిన తెలుంగు వివరించెద నాకర్ణింపుము.

సీ. తనువు మార్దవమును మనసు చాంచల్యంబు
తనివి దీరమియు ఁజిత్తినికి నవరు
ఘనతకు దక్ష్యంబు కతిసాంగతంబును
దృఢమగు రతియు హస్తినికి నవరు
తైలు రిగు బ్బు చన్నుల నిశుపెదకాను ను
గినుకయు నరయ సంఖినికిఁ జొరయు.
సరసంపుఁజేతలు చతురసంభాషలు
మృదు వర్తనములు పద్మినికి మేలయు
మంధు వృతాపనయు ను గరిమధము కంప్ర
నెలఝ్ఝు సంఘంబు వితనపద్మంబు తావి

ఉ॥ వలచు చేతోజ వంబుపల్లీరుస తాడు
సం(శ్రు)తా మకళాంవే దులఖిల వంక్షి.

సీ. కన్నుల(శ్రీ)ప్పుడు వెన్నెలపురింపు
రూపుల్లాం పుమనుఖా(త్రిం)ఖు దిరుగు
నెదిరి యుంపె ఆసుంగకే యూంవి యొంతై నిక్షు
తనయుక్షునె పుడు దత్తకుఁడు తిరుగు.
మందు వసం (త్రిం)బులు పాం యులు పురింపు
ఖంచింపి కొంపి పంరుంచు తిరుగు
మనసంలు కరగింపు మర్త్యఖుంద్రై రతిఁ
దేలింపుచు తులఁ బాం బాంలుఁ (జేపు) ఖు
భ(ద్ర)కుఁడు సూం వె పత్తిని పాతి జా వి భూఁడు
వంస్తినికి దత్తకుఁడు మనోం విభుఁడు మిగులఁ
గుణి పాంరుంచు ఖంచని గాంర్హ్య(ప్రి) యుఁడు (
శాలఁ బద్మిని వెమ్మఁ బాంబాలుఁ జేప్రాం

తే. పాంటిల భ(ద్ర)కు కెల్లెడి విధమున
బాలలఁ బాం బాలరీతిఁ బాంత్కల నెల్లన్.
జాలఁగఁ దత్తుమె గతిజవ
రాయుంచగఁ గూంచి మారరమణాలం గవబుట్టి

సీ. పరవాంతఁ గాం జని పతి యిచు నుతాంబుంచు
తరుణి కెమ్మొలఁగు వెంపారి శరుఁడు

దక్షిణుండాత్మసందతి సరిగాఁ బ్యూంబు
సపరాధియు బుట్టెఁగదాండు ధ్రాష్ట
విభుఁ దుర్విన్యాసి యుష్ణాదివెదరి త్రిమ్యూరుయుండు
మతసేవకుఁడు పితృమర్తుండు
నాగరితుఁడు పరస్త్రీగమనాపేక్షి
యులవి దూషకుఁడపవాస్తెంరి
ఆరంభసాహరి రే పతిష్మ నశ్రైనబాటి
మధురభాషలఁజెతురి తేమాల పాఠధ
సతులఁబలుమలను గూర్చ సంచారని పుణ్ణా
తిరుగునేపను లతు ~~ముఖరిత~~ దఠంతి తెధరి ?
శ్రీ. బాల యుయుక్సిను గణపాతిశ్రి మరాంపు విదగ్ధ
యొుకె పాంటి యొరుత యెై యుండువద్ధ్వ!
యుద్వేనంబున నసుం శాయతి వయాధాయింగువపుష్ట
పలుషం బులాశె డుప డఁతి పరుష
అంబైనగరఁగె డు నథింగన మురశి శ్లాఘ
ఘునయిను సతి యుత త తినగాంత
నిరుతి గ వే ద్భుతకుండు నట్టితొ పవి ధీర
? ? తిమితి పవి బైత్రిగలస్త్రీ స్వ తే యు ?
శారపరకే యయు యుని యొడు నపలనే త
విత్తపుంత యయు లాఁనావి వెదల దొుత్రాయిల

హారకాంతాలలామసాంద్రారజాక్షి.

సీ. ఆబారధీసుగుణాన్వితమునిసత్త్వ
నదినిర్ఝరయొకౌరువాంగసత్త్వ
భూతసత్త్వసెంతుఁబొందదుసంతుష్టి
బిడమతినాంగిపిశాచసత్త్వ
గంధర్వసత్త్వమస్తనిదివాంకుఁగనేర్చుఁ
దలఁకదెపవులకు దైత్యసత్త్వ
శృంగారవతికామలాంగికిన్నరసత్త్వ
యుక్తిఁపూఁబోషింపునుయక్షసత్త్వ
జడతమోనుండు సతిప్రభాతిదరయ
నధికరాజసస్త్రపసాతియాగులతాంగి
విసుఁగుఁగడుభైర్యజాతిసాధ్వీలలామ.
మతురయాగున్నిలను షూద్రజాతిలలన.

సీ. సాధ్వీనపతిత్వనిజాద్రితువదునిగాం
మెలఁగంగనేర్చినమీనవలున
దేసతసజ్జితవరునిరాకతువైను
నిల్లుశృంగారించునిందువదన
తరకాంతగలసిన పతిబిర్వాదులుబూచి
వగచిఖిందితయును వనజగంధ
రమణుండు వెజుమురాకున్నఁబోగులును

వది విరహోత్కంఠ యసులతాం ౨
తెలరలు (జోపిత ధవ్వు(శెశ యుల్న్రపతికి
నలయ(గలవంతరిత నాథునలగి తెలిసి
వేగుపతి నిష్ఠ(గానకవి(ప్ర)లబ్ధ
? మోమ ఉవిభి సారికా ఖిన్న(ను) మ్మారు నను నిష్ఠ.
గీ. వారిలో యుశ్వీని యుఖితలయు నవెశు ?
సతుల గు వ్యై(ప్ర)మాణమౌల్ సమరత ములు
నాయు(కా మ్మిది పంత్రెంధు నంగుళవులు
పొసం(గు శశవృష ఖర ఖాతి పురుషులకును
క ఉత్సు రతి నీమరతులగు
పొట్టి నిగుంది నను రతులమూకింప వునది వాం
ముఖ్ఖుప దిగాం ఖరెని యు
నిష్ఠకమై వారసంతులకింపగు వెకరై
క. ఏటికి మందులు మాయలు
? ఎటికి (ద)వ్యంబు శాతులింతుల మనసు లే.
? నా లు కాన విభూతు వల్లని
మాటల(గరగింబు వలయు మతమరియ్యైనదే
క. మనసేద(గి బాహ్యరతులను
జెనకులు (జలాకొట్టి యుంపు బెరయలగ వెప్పుడున్
దనసుఖములు దల(పకుండెడు

మనసు ఖూని ఛాయలంగఁ గలిగె మగువలయ గతిన్.
సీ. మృదు మార్గమునఁ గాదె ధాత్రి వేదగాథలు
వెరరాని వెరాటులఁ జెల్లు విడుమి
మృదు మార్గమునఁ గాదె నద నదీజాలములు.
కొండలు తెగఁ బాఱి త్రెంగఁ జొచ్చెయు
మృదు మార్గమునఁ గాదె యుల్లసనేశఁ గిమిళింద
మాల కలలు తేనె యాలపింతురు
మృదు మార్గమునఁ గాదె యుదిమంత్ర బృంద మ్రోత్రే!
మొత్తైన పటి కెంపు రాయి గఱఁగు
గాన మృదు రీతి మెల్లఁగ చువాదనవులనే.
సంగనారుత్త్వ్రృ వ్యైయారుగనెల.
నఖిల కార్యంబులు మనసు వాస్తవమ్ము
తెల్పుమార్చిన సంశయ మింతలేదు
వ. అని పొంచారులుఁ బవితి నాగరాంబువారుం శిల్లినియెు
తే. పిడుగులయుంచక యీలారవ్
బఠలంగా నేమి తమకుఁ బాత్ర భవ నాలుచ్చిన్?
గెడ గలాంది సతుల మాట యిలు
మదుగక లోఁ బడఁగఁ జేయు యాలు తలు జాలఁ దేన్?
క. తిల కెంబు వాలు మందును
? తలపు దిబాం సలము జూలు తప్పులు నేర్పున్

గలవారం బట్టెవివిశ్రమున
తెలుగుపురుషు వారసత్వము లెడనఁతెఁ గావతడు.
సీ. అతివలఁ జెరియించు వారిని శాంబకము లు
మురపినఁ జిరకు గవే నరుల వెంట
నెట్టిన వాంకల్లి పెట్టలఁ జెట్టిన
సుంతవ ఘోరవిహారగములు
వెరపు నెత్తెన్ను మిన్ను నగరపినపలు కులు
పలుకవే పక్షులు (ప్ర)తిభ తాళ
యుం(త్ర)(కి) యరం యలుక్తి నందంద బనులను
ఖిల్లలతప్పలో పా పలుమాల్లగాంవె
తారెలుం గఱుస్ఁ దగవోనె ముంచులు
మం(త్ర)ము లను సురత వరాలు లాంబు?
వనితల కును వేదె వశ్వి షష(త్రి)యయు
విటులు పవె నటించు వెదకి రేని.
వ. ఆ తరుణులకు భ(ర్త) తుంచెల్లని యెపే.
తే. సుశిగా నెదు నాశ్చిమ త్రిలు
సుఖగతబ లు కాయు పలుబ నెదలుంగలయా
బడుగు నలగుసుగెల వనంతనె
పెద తెల్లి తే వెలుబి పాకు భూలమల్లై నిఖ
తె. గరదరన్నై యెల్లప్పుడు

పరిమళములు లవాప్తి తెలియు లలయ జైవంబు నలాగ
నరవి భిఖారు గునఁ బిరిగెడు
పురుషులు దాయింగఁ గలరె పాలఁ దుల సాటిన్.
క. తల మెయి వాలు పలు మొంలాత
నెలవిం మెయి నాల్గుడునాటి కి హొరుత్తంగా.
మెలఁగెడు పురుషు నిఖులు బన
నిలు కడ యితా దృష్టి యెట్టి నెలంపు శైనేన్
* గీ. బి ష్వగు జిం వులు బి బు బులజేళ్ల తాడిప్ప.
గాం ను పింబుఁ గాల గాం ని రీతి.
తెర వత లంపు మబ్బు మొజిఁగి యల్లన బెయ్యి
నేర తపస్సు యు తఁ ను నీరసుంగు.
క. కావు నఁగూరి విప తులను నలంతా రంబు వయాలం
బని భ్రమిం ను పట్టులు జిత్త తుం ఒళ్లని యె.
గీ. రమ జిఁ దన యుబ్బుఁగాల యెట్టింత యలుస
మాం న సాఖ్యం బు దలఁ చు టు గాని తెరిప
వెలుతు నవ నవ గాఁగనుమా త్రి కి రసము
లబ్ల సాం డలు వెల యుంచు తో కృలలర.
క. వదనము నమృతపురసము ను
హృదయంబున విషము ను నిపె నింపు ల తుం నఖిం
దదిగాంపె యుధర ఫలా ను ను

వ్యాధములును దాఁజన వెయ్యవద్యూ తెఱుఁగిన జాణల్.

క. ఉల్లివవెఁ జెప్పు పొరత్తై
నల్లివరెదిని (వ) వెరిఖన మ్మాన కాఁడెల్
చిల్లివవెఁ గాంల్లఁ జెనఁ గుఖు
పెల్లివవెదిగదవఁ బాంఅల వేస్నీద రిత్రైద్.

గీ. రణా వములఁ శోఁ డెజినె తైలు రాముఁ బూవి
యంతివము రఁబ్రాఁరఁ జెల్లార్చి యింటుప్రెపి
తలయిలు నెర్చినఁ గారర్మలు గల యిఖు లాంకె
యిరాంర కెలల్లు మదన సాం లబుళ్ళపడవి.

క. తరాం రిఖు ద్దనముది గవిగిన
నైరము మెంఖం గవలదు నెలఁ తల వలనక్
తాఁ రహ్పుదిరిసెన నూరానెక్
సారఫుఁ దెని యిలు పెఁటివవిగానునెదల్

తే. ధన ముయ్యవలయిలు ఁడాఁవిఁడావిఁ
జనవిరిలఁగవలయుఁ బిదప సరసులు దరలో
ధనము నుజనవ్యానువెరిగా
వని తల గోనఁ నవశమె వనఖ జలక్త్రై నర్

క. లోభాత్మ నాల్లార తివేలు
లోభాత్మని జెర తెంఖు లోవులు దరలో
1 లోభాత్మ లొఁ దగు ధర్మ ము

లో భంబుప క్కిన రవి లోఁ బడఁజేయున్.

క. ఆమల వాలితలు నమ్మకే
కోర్తలు రూ కలును వెతిగఁ గూర్తురెటుంబున్
గొతల కు పుప్పువి బిలఁగని
ఊహలు వప్పు లను నాలె గాంతుల మనసుల్

వ. అని దత్తకుండు పవి కిన విటుండు చిల్లనియెన్.

క. వెలపటి సంతానార్థము
నిలదాప్రి సంగమంబు నీనము పరకాం
తల వేల్పు యను మంగఁ గాదే
వెలయాం(త్ర) సృజింపె నఖఁ(వ)డి శ్రీముల లోన

క. వెలయు(న్) శిగి యల్ల వర్ష్మ న
తెలఁ గునఁ గల యుంగ వల్మ (శ్రు)తి వార్(స్త్రీ)
వెల కెల్ల రు మునిన యుండక్
గొలంత యొ బంధి ఆలను ఖావింపగు కాంగకాల్యలవోన్

క. దివి బులుకు సురంభా కులు
భువి బినుల కు వార సతులు భోగాస్పదు లౌ
లు వి వలఁ గరం చెవి ఖాంగ్ర ము
లవి రత్నవు ల్యాలను కాంత లబ్బునె తలఁపన్

వ. (త్ర)తువు లు చేసి యాంశము నిరంతరము లభ్యపసింబు వెర్బు ను
(వ)తుల కు భూసు రోత్త ములు పాలిత నిర్ణర శాస్త్రంబు లా

స్తుత పరిరంభసౌఖ్యవిపుల నానల విని శివారతావి వి
రతిఁ బ్రజియుంబు శారలు తారస్ఫురువెన్నఁగ మణిజ్ఞగంబుల
31. క. కేతలయుత ముదె జేరి విబులం.
గల యయుబుధ నవరాస మిగులఁ గలఁగ తె ఘనులన్
బలుల కిసరి గాఁ బొందత
వెలఁగె దువారాంగనల నుమెచ్చఁగ వలయున్.
క. అని విబుఁధానినవరాంటుతుఁ
గనలుబు నాగరి మఁ జని మొఁగబుతెబునెది
వినశాని వతాలు నీ చె చెప్పా
దీన వలనెన్ వినులందు పరిరావ భంగిన్.
క. వాసి చె దు దానిసి ద్దవలు
తౌ సుమ వీసంబు వెచ్చి తెలవును బూవున్
దాని సంబు విధవపరసతి
మొసుఖ తౌరి జాలి యూటుంచు నిం(దు)ంధనఁ దారు!
క. మగనితి వెలువతెయుంటిరి తెఁ
దగఁ దానె తెర్తయినును దండ్రై చెతన్!
వగ గలద్దె విఁదిరిగెడు
మగువంగి ద గరా దువాఁడు మదనుఁడు గాంచె.
క. విను మింత సౌఖ్యవిపుల
లను బొందుము నెపుడు వెఘల నుదనావుఁబులుఁ దా

ననువరించె ప్రమోదవృత్తము
గనితి రిగినసేమి భ్రాంతి కాంతార్థంబులన్.

వ. అనిన విదూషకుం డిట్లనియె.

గీ. పాత్రవలనఁ బోవు ధారతనంబంతయు
వేశ్యవలన నర్థవితతియుఁ బోవుఁ
బరవధూటి వలనఁ బ్రాణంబు పైవచ్చు
విధవఁ బొందవేలు విరహులనను.

కం. స్తంభింపక మరుబాలవాలుల
గుంభద్యుతి కొమరుల సొంగఁగనియును రతులన్
శుంభత్స్థలల విధవాం ~~సంభోగములు~~
సంభోగము కంటె వేఱె సౌఖ్యము గలదే!

గీ. అనిన నద్దిగంబ యోగీ విద్యాంశత
• తగునని మెచ్చు వేశఁ దగిన వారి
ధారవు పాలుపాలుఁ దాలఁగసుమంబు వనదుల్లు
కాననము చైతము ర్ధ కుండమే పవిత్రి.

తే. పారసి తెని వేణ్ణఁ బొందినఁ
గాంసులు చెలియసును సుగతి గలుగక పోవున్
మసాల మోఁదఁ దేవియు
దాసియు కాంతి తరఖిముల ఁదలఁపఁగనేలా!

కం. పడియుంటిమెడు గదు గుద్దుల

కోదమగా శ్రీపురంతుల కొలుకేదు కొలుకొను(
ఖండమునరకెరిమొలువలికే
యుద్ధాంగాంపితెని జగతి నేదాం మినుల్.
క. హాసులుదెప్పైని యొందునద్దు
తేసన్నుల వమళ్ళు రతితె(చౌరలగనెవుడున్
మూసినవియ్యోత్త వాలుబూనెది
దాసినుదాంపే నవరాంచోదనద్వైరిశిరో
వ. అని పేరవర్ణనుం జూపతితెనపలువులను సుశీలుండి
త్తానిరమె.
క. శ్వేతాంగులుకైవల్యం
ఖాతతముతొనరిరె వెక్షలించునె కొంచా
శాతియు నేతియు గాదిగిన
భూతాంతే ఆవలవాంధువలఖ నవరానిలయు గలదే!
వ. అని నవిని ముఖాంతరంబు ~~[illegible]~~ కృష్ణనేచీరింపుము
నిన-
వ. సరసాంభార్య విచిత్రితా మురగ సంతాళ్లబింతారవయుళ్ళ
వరహాంఘ్రీంకి శాంతి శంకరపదద్వంద్వైర్పునాం సంతహా
వరసంవర్థి తగాం(త) గాం(త)రిపుసాధారణాభసింపూర్ణబా
సురభూనాస్పదశైలం ఖేదాంఖునమహాబాంధువ్యులగాయుళ్ళ)
ఉ. ఖండామాంతవరకుంభవి

ప్రాంచిత దోర్దండ సత్త్వ సింధు గంభీరా
శంభుపద పద్మలోలా
జంభరజార వరాంచిత్రా త సంఘల రూపా!

మాలిని:- విమతజనవిఘాతా వేదమార్గానుకూలా
శమితసకలదోషా సాధురక్షావిభూషా
హిమకరసమరూపా యుద్ధబాహుప్రతాపా
నవహిత మధనభోగా న[illegible] ద్యాత్మానురాగా!

గద్యము.

ఇది శ్రీమత్సకలసుకవిమిత్ర సోమయారాధ్యమూర్తి పుత్ర సరసకవితాధుర్య వెంకయనామధేయ ప్రణీతంబైన మలహణ చరిత్రంబను మహాప్రబంధంబు నందు ద్వితీయాశ్వాసము.

శ్రీరస్తు

శ్రీ

మంగళాంబ చరిత్రము

ద్వితీయాశ్వాసము

క. శ్రీరంగధామ మంగళ
కారణ కరవర బలారిబద్ధాంజలి కేగాం
ధారధర సాంద్ర వృతస
త్కారగుణ మోహ నృత్యమంజు తాండవమూర్తీ!

వ. అవధరింపుము సంతోషభాషణా సల్లాపనిధీ

సీ. ఆ వని వసంతి తయాను పల్లవాంబున
వెలయుచున్నట్టి మంచను విప్రసాంద్రుడు
తని సంత్రి మాట వినులచేర్చు చెన్నుచు
సురులయానతి యున్న వారు సన్నాను
శాంతి శూలన్నను ఖరి నగ సమలునేయు
విద్వాంసులన్నను వెక్కిరింపు
పెద్దలన్నన సప్రేమ పలుకు పల్కును
మౌనుల బాధ సన్నమాంసి పదును
దైవతాంబ రోసన్ను దప్పనాడు
శివతపంబుల దలచి నతప్పు నాలుగు
గుతువులన్నను మాటలకెక్కలాడు

నతిఘులన్నను మందుబు నడిచి పడుసులు
సీ. దరిచేసలన్నను దబ్బయిలెగెనిలుఁడు
ఆయినులఁగన్నను సంతసిల్లు.
కుక్కి తతా(శు)న్నఁదాఁడాఁ బు ములసేంయు
పాషండులన్నను బరిదామింటు
మాతంగులన్నను మఱిచేరరన్నను
బలగాంనులన్నను బత్తిసేయు
బాంధికులన్నను బాయిలచే(ం)పా(రు)న్నను
గుండగోళ్ళతులన్నఁ గుస్తరించు
శారబోరులఁ గన్నను సంతసిల్లుఁ
గబ్బబూతులఁ బూడఁగన్నఁ గాఁగిలించు
నేబ్బరాంసులఁ బూడగన్ననిష్ఫ గించు
దూషకులఁ గన్న బరిబాసి తొలఁగఁడెపుడు.
! వ. వెవితల బుట్టి మందులుఁడవేదులుబెట్టును బాంధవాఁడని
బ్బాలువని భూంద త్రుట్టు తేదసాంకేకు నాఙ్ఞ నతారిఁచి పాంతకుచే
బవిత పుటాలుక్కైనఁబయిపందె వయిపెట్టును శాఁగిలయయ్యే
వలయు ఫులంటించి వేలిచని పంచన వేదే వ క్రించులఁ జేవులు
గీ. తుడువఁగాంఝ్బుండియి ప్పుడా తరాలె తేశనౌ
బందె వెయుకవేరఁబుట్టుతే సంధ్యవాంఝ్బు
కాళ్లు చేతులు వెన్నఁ దుఁగడు గుతానఁడు

వి శుభగాత్రుఁడై నిలుచుండి నదియనఘ.
సీ. మరపి సన్న్యాసుల మహామతవ్యాలఁగాంక్షి
తలవరులకుఁ జెప్పి దంతుడనౌర్ల్పి
తివిరి కాంత్ర మలంక్ష తీర్థవాసులవిప్పి
పరిహర సమలు చేసి బంధుపైయు
వెస దిగంబరులకు వేర్వేయంబుగ్లించు
సంతలఁగడి యెంబుసా కృపుఁజూచి
పరమా లెల్లాం(శ్రీ) ముక్తైకాని (బ్ర)ము యెంబు
దసుఁడా నే (బ్ర)హ్మ యుంబు శ్రనమలఁదివిరియు
మొలసిపోని నింటి వారలమేలుకొల్పి
తవివిదాంగలు చేతి కిఁదాఁ జిల్లనిచ్చి
? రాత్రిఁడా తను గాంతిగా బ్లాపఁజెప్పి
? నిక్కి తను నీరఁదనుఁడాని వెక్కిరించు.
సీ. పొంచరా(త్రి)త మన్నఁబాడుచుఁదిరి పాము
వురిఁగూరి మూకాని యింటి చెలియ తనటించు
బంతి పర్యే వలెను న్నఁజరి వెత్తుబాటిదె
పెండె తేట్లు లుమాలంకి ఖుల్లు కానను
కామెల్లి పలు సన్న తలలు నానెదురుగాఁ
దలవిరఁజూసు కాసాంటు కానను
శివసత్తిఁడె వెన్నగవు వలు మెడ నిండుఁ

బూఁచ పెండిరవుమబూంసి వెతలు
చెలఁగరంగ బులల తంతన్నుచ వుక్కొబు లగుఁ
బహుబు గలపాంట బాంకుబుఁబాం తలాడు
బాబుమసుష్ట ర్య నంబులఁ బురించ తెరాట
అరు నఁగఁ బోతి ఆల్లు సంబరంచె నల్లు/వాది సంతలఁ తగ.
సీ. వలను వేసి అఁగఁ బంధ్రు వంకలాఁ ది రలి నావలు
పెట్టి గంధపు గిరలి బూట్టు వుడ్డి
నడు వువిగ్రహాంటి నింశటగే బూంసి మరావరాన
బులు క్లైబ్బూ ట్టును దిరలి బరార్ల్లవులు నిఘ
'విగురు వెళ్లనలసి తనిత్తుఁగొంవెసి!
తదవి పూరెతెమలుగా నఁజెరిది.
నె ఆకె తె దుప్పటి తెరాంగు నెలఁజేరఁగఁ గప్పి
వెలిఁదూరా లగారందరాము వెళ్లనిడిచి
తప్పు చెట్టిన మునిపంక్తి తెరాలు విశేషు
దప్పరింపు మరఁ బెదవులు సంజు తెర్లావ్వి
గిరుకు సంబువుత్రా క్షలు నెురయల వెలుఖయు
నిక్కుబున విల్లులను వెట్టి నీలు తాద.
సీ. బంతలఁగ మరఁ నాన్నప రసంబులా కుమఁ
చెడి పెలఁగనేు నాన్నఁ చెరఁఖ నుబు
పాఁజీవులమ గన్నఁ బాతి దాంబులొసఁ గుమా

దాసశాంత్రము గన్న వాసపథము
దేశలఁగాము గొన్న వాంబద్యఁఖ్యాపులు
దాపి శత్తెలఁగన్న దొరసి లులు
దాసి జనవళులఁ గన్నఁ దత్త పితేళ్ల పెట్టులు

శాయులను గన్నఁ జిప్పట్లు మారములైనాను
వేశ్యలను గన్న మోవుల ప్రేమలఁ బాటులు
బండితలఁ గన్నఁ గదలత యుండగానము
వింత యిలును గన్న పూరంబులవే గాజెనములు

క. మరిగి తేడు నప్పురంబున నఁ
? చిరుగుములఁ జెను వెస్సు పౌశ్రీ పుష్కరియు నలగాఁ
బరితెంచి చెల్లినాటులు
? వెరవొందగ పెట్టి విడిసిన విదర్భ

క. విటవాటతి యనులంకెయు
సటలం పూడి సాక్షి సాక్షి స దవు దవ్వైపాం
వటు నటుఁ బూరవను దావత
మాటిపలుకు చేఁగాను పెల్లు జెల్లఁ గలనా అకృషి.

క. శతవర్షంబులు పెల్లిన
యతి తపఃపరిణామగా నవది యట్టి వానికి
గతి పడి నష్టైత పిలువం

గ తి చె ది య య్యెంతి పాం సు శా య ల కె య వ లె శిక్ష

౫. మ ను ను త్రా ని ప ట్టు గా ఢ్ఢి యు ల వృ శ్చ వి రా (త్రు) లె దె శ్చ యి శ్చ నా

యి శ్వ నం దె ర వా టు గా ఢ్ఢి తె ల యు ర్థ మ ల దా ని తి రు చె ట్టి తె వ టుం

గ న లు ఖ ల రె యు లు సుం బు గ లు తె ట్టె యు నె శ్లు న ప వెం య పం రు నె

ప న ల నం దా నె పం చ గ ల పాం టు ల నుం బా దు నె ల్ల శా గ లు ర్వీ

౬. త లు తె లు దం త త్రాం త మ లు ల దాం కెం న క్రు న్న లు విం ప్ర వం పం గాం

బా లు లు పో లు నీ శ్ల మ ల త్కు లు న ఖం ఢ్య లం (గ) వ్యాం గ్య తా ళుం

బ లు బ లు (గారు) బా ర నె టు బ రా బి న దా న గు సి మ వె శ్వ ల కే

మ లు వ లుం బా రు బ ర క బ ను లు వ రు తా ని సె యు న దా వి కె ప్పు లై

౭. ఎం డ ను భూ మి వ ష్ణు యు యె ల్లె శె షు ఫ రా వు లె క్ష్మి తు లే

బం ద తె ర (ప్ర) ఖం బె న్నం బా వి త్ర ణం బు త రు (ప్ర) తాం డ వ లు

౮. మం దా ర గం బా ష్ట యు లం వ ల యుం బ గు ల వ మ య్య లె స వి క

త్రాం దా ల కెం గి యు రం తె ల మ తూ రు లు తం యు లు దె శ్చ దా వి కే

౯. పి డు గు లు (ద్రా) సి న ల్ల వ లం (ప్రా) వి వ డ క బె న లు గాం వి రు ప్పు నె గ్గి

సు ది వ డం గా ర ట్లు మె ఘ వ లు లు బొ ర ల నం బా వు లు (ప్ర) లం గ ట్టి న

ట్లు షు గ తె మి న్న బ రా టు ప శె నో యు నం బె ర్ష బ ల బ ట్టి మొ ద గా

బ ది యు తె వా న ల వ లు న సా రె క రం బొ యు లు ను దా ని తిం బ ను లే

౩. త ల వెు ల ష్ట ఉ లం గ తే ఉ రం గు

వ లి తె శూం ది రి గి దా ని వ లం బ డి దా ను-

న్న లు కా ల ని ఖ వ దీ ర వ

వెలఁగంగారనెక్కవాఁడు మొలఁదుతయాంతోన్
తె. తలకెదకలు ర్థరాత్రవేళ
ఎలులరేఁగనల్పువృక్షప్రాంతకొలరులుదేవా.
? తలపువు అనవుడు జూనితిఁ
దలఁకుబుఁడానున్నది బాటుడాయితినమాఁకుని
గీ. పాతెనగరి తాదుపైకొవలున్నట్టి
వారిక స్కృమెులరగి బిరవలునను
తొలివెలుఁగులుబాయితి గాబ్బునదిగజారి
విరులుబాలఁగోసి వెదవివులగుది.
క. తదవారమైనసుముఁగొంచిని
కదుకిట్టునా మిన్నతైనిగట్టునెలకాదివుత్
వదినె విలసె తునిత్రనని
వదిఁదప్పకయుండేనతఁడు ప్రేరుప్రునారాఁగోన్.
క. వంశుతనంబునవోంపులపు
పంకవలుగా సాకృష్ణాంపు పతులుబలాఁదానిన్
శంతింపితి విబిలనాలిలు
శంకరుకేర్లుజీర మాటుంబాఁజని యెునువేఁగోన్
వ. బనిముందటంబెట్టిన మందిపవిళుంత తదపుంపులుకేమి
నిమిత్తంబు. అపవిత్ర బిన్నంబు నంబుట్టినని న్నఁబా
వసునిజెసితి కృతఘ్నుంతనై వులుబుతెయిలనిలుచ్చన్

న తంతువను గచె గొసెవదాంతె యింం లెంపంరాశింబు సవెం
పృవని పదంబులకెరగిన శరంబు (దన్ని విదళ్చి కాను
బు(గ్రాహావేశంబు నసు. జె నంత వనపాలురు వెలుతెం
బె తలవరులకై ఆ(గించిన.

క. కాలల కెతా లన పుట్టినే చని ?
ఇలు బట్టుక పానిదాని యిలు రాని కేడ్చెన్
తలవరుల నిష్ప్రాహాలున్
వారలు నసు. బెట్ట్బు బాంపం వాగునె యనుసులన్.

తే. ఇలా దిట్టు కొంబు పెంచుబు
నలు కంగడి యుంగాగాదవి లెబుద్విసలులా
పవికె ట్లువి మాృనెు
తల (కింబుక వెకె యునిన ధరణాశసుండునను.

గీ. బంప తలదు పెం(డ) సర్వస్వపు నూగాని.
వడవి లు ప్పురంబు వె తల(దాగి యాల (
దనినదల వరు లనల్లు పారలువె తి ?
విత్త పెల్ల (దాగి వె తల(దాగి యు.

క. అర్థము తనా ఘుటి యుంబాను
నర్థంబును దా ఘటించు న[illegible]లుంనాం
వ్యర్థంబు వయుండ యిలారదె
అర్థము నమూ బూ[illegible] పాటి బుసువుల [illegible]లగెన్.

వ. అంత నతండు నారదర్షి యొసంగ వేదసంగతుల శరీరంబులకా
రంగులు లయు పు కంఠౌలులుంబులు తెంపు వానిలో బెట్టుకొ
ని సారాయి బొమలు నా వాలుం దులుం బెట్టిన బొట్టు మట్టి పదిలల
తండున.

83(a) సీ. చి(త్ర)గుప్తులఁ జిత్రయొంటి తుగు చేసి
సష్టిదోషంబు వేవేల యాతన వారు
తనివె వీక్షించి వారిపైఁ గనవిపదులు
దేవ వినుమని చెప్పిరి తెలుపఁదగఁగ.
సీ. పశువాంఛలన్ని ~~[illegible]~~ [నలుబదిన] బది లెమ్ము లక్షలు
(స్త్రీ)వాంఛలన్నియుఁ జెప్పనరిది
శిశువాంఛలనిన వెంచె దవయు వెవు ~~[illegible]~~ నరాశు
(వి)హ్వా హాంశ్వలు వేలపరి మితములు
నర్బుదంబులు బాలు నలు భూత దాహాత్వలు
చౌర్యవర్తనముల సంఖ్యఁగదులు (
బరదార సత్వవయుత్ పరికింప మితి వెధ్య
తస్మ దొశంబులు లు వేక్ష వేరు
తదవి తరుగ శైనను ~~[illegible]~~ దు గాంలైనను
విసుక రాసు వైన నెంచ వచ్చు
విదు వేసి నష్టి వివిధ పాంత తెరులు
తలఁప బ్రహ్మకైనఁ దరముగాదు.

వ. అనుటయు చండశౌర్యుండు మండి పడి వానిం జూచి తన
నిజ కింకరుల తోడ నిట్లనియె

సీ. పరసతిపై దృష్టిఁ బరపిన కన్నుల
నెఱ్ఱఁ గాఁగిన యినుప చువ్వలఁ బొడువుఁడు
ఇతరాంగనల యంగ శ్లేషించిన పదములు
నాలుకల కత్తి వ్రాల్చి నారసములు
మెసవిన యిలుండ్ల సొమ్ము (లు) ద్రుచ్చి తిను వేతుల
ఖానఁ బట్టుండు సలాఁకల వనిఁ బిలిపి
యన్యకాంతల బన్నులా నినబురపున
నెత్తుఁడు తరఁగి నయినుప ఱెక్క
చేరి తాండంబు యమరులను (చె) ప్పినట్టి
శిక్ష్యతలను నింతింత శిక్షఁ జూడు
మెంచు యూన్యోయు విత్తవరాక్షింబునట్టి
కుటిల దేహంబు(ను) పాటగా దొఱలఁ ద్రుంచు

గీ. ఇతర కాంతల దన తోడ నిచ్చి గెంచ
యలు పతి సురతంబు సలుపంగ నాడ్డు మెన్న
బొమ్మలను గాఁచిన యుట్టి లోన
పొం(త) లెలుతున్నదు కడు గాఁచి ఖన్న వయుగను

ఉ. పట్టుఁడు కొరులం దవుదవంచును తెల్లగ (దె) సి సంతలన్
గాం జెట్టుఁడు తర్పటంబు విడిగా గుత్తులదిం (లు) బట్టుదబ్బల గానాలకున్

గుఱ్ఱపు డాగాంతురాలి ముందుగా శ్లాఘ్యవేదు మూర్ఛలు తెప్పలాడాటి
బట్టిన ఖేలి పొల్పునిడు పర్వములఁజేయుఁడు తత్తిదార్ఫు॥ శుభ్

వ. అనుటయు యట దేవా యుత్తరక్షేత్ర నాయకుండై రాత్రుంబగలు న
వేర్పరచుచుండు పులుగా నిన్నాల్గుదిశల పాలిస్థలంబున నెం
క్రొత్త పుష్పంబు విడిన నడిచిన తనమంగా రగాము శివార్చనంబు
చేసె ననియెప్పిన మవాభుజంగంబు నడుచు చునిత మాడి
నెట్టుంబడి నవ్వులు తలసు పడువులు యుత్తర నివేశంబు
లంపుం సంభోగంబు చేయుటయు దివసంతంబున నెండిం
పుండని న వారలు దండధరునానతిం గాని యొత్తాంతం
బంత లొడునెపుంగర రంభ తెల్పంబు చెప్పిన నారంభయు న
తని లయ శృంగారము వారంబు నతలంగాని పాలయు.

గీ. వారంగ తాన విత సొన్నపై నతని నడిచి
లలి బట్టిగాఢ ప్యులవెల్లనే పాదయుగ మొక్కెఁగ
యుప్పు వెలు నరిలయ లయ ధీర సంతు ప్యుఁజేసి
బుద్ధి చెప్పంగఁదారా చేరెనప్పు పుష్పిణిఁదివి.

క. ఒక పుష్పము సర్వేశ్వరు

. . . . .

లకటోర శివుని నట్టియనఁ
(శివేశుంబుగఁ బడుయ నారాయణుపదవులు గలవె)

ఉ. ఈలయు త్రుఁ జేతలు బాలుం

తీయల సురపుఁ జీ మెయాగుస్సు ర్కిఁ దీపద్మ శ్రీపుం
జీవలు రగస్తాం లలి మెలకులఁ
శాం లియశ వేం కలసే వఁ గాదె ఘనదైవత ఘటన్!
5. అనాటు బలుకు రంభా తాపాదాసి
స్త్రీ నాలు . . . . నతి పాని తా
తను గూంతు సేం శ్రీ తలన నను
శ్రీ చాలు తింపఁ గనభ వారింద్ర పదవులు సరి ఎన్నె.
వ. అనబలుకు రంభా పాని తెరానిల్లని యెం
గీ. ఔరా తెల్వే కుసాం కి యాపవాంపవలు తినన?
దేలుబ నృప నితి నింతవివేగ
వారు నినాల్లఖిలా ము లక్షింపు.

3. నా వంటివారనె వ్వరు
నీ వెంటఁ దిరుగఁ బ్రవంకు నీతప్పోడున
స్త్రీ వెంటు నీవె విం బను
మా వెంటనే . . . . .
గీ. సాంఖ్య మనుస్మరింప సంతత పుణ్యంబులు
భావ ముల కనవలు పాయలు నట్లు
వరుసఁ బలు కావ్య శ్రీ నవలు.
-- సాంఖ్య మంద నేర్పాటు రశ్మ.

క. నమః శ్రీ గిరింబు సౌఖ్యదలు
నిను నింబు తయెుండె నేని . . .
. . . నంతవేలం నని
వినువుడిపొతుం డనిపి పెఁడుదలు శిఖుసే!

గీ. మలమలదాగలనె హృత్కలత్వష్టంబు నను
వెలదలగాఢగళ్లై నమలకసి దాక్ష
మరంబులంబె వెళ్లఁ బాత్కృషమరలరత
యుందు వదన సౌఖ్యవి వెలిమి గలదు.

శా. జనతుసాంన నీడు బనలు మాఁదాంన
పతి కాంసఖుని యూంనభ రస్గసాంన
గురువులా నశంబుఁ గొలువవే యునపుఁడ
? తులిలుమత్యుఁడ మె వు లవలూంసితానిలాను.

గీ. అపుడు రంభఁ బూంచి యుల్లసన్నవృబలు
నలారతున్నఁ బవికె వాంకి దాంసి
క్షై తవు యర్పబటునపుఖ్య. ఖై తానునావెఁడి
యలాంన నే లువ లుబ్రి లిలుక్ష వలాంటూ

గి పెరవి లేమొత్తి పడుముపి దళింయు తొవిపెవి
యుంతవలాం (తా) వలునతునింతయు నిసఁ
బె ష్టుమే మియిదే నినఁబెసె దనిమాంలు
యు నిన రంభ ప వితె నలవ నిల్వాంపె.

క. అచలస్థితి బాహ్యేంద్రియ చ్యుతమై
శ్రుతివై ఋజునాళ్గాలు సాంపరార్థ ధరన్
రుచి తెలియ బొంబింపుము త్రై
ష్ఠ్యము ద్ధశిస ఱప మోలు బొంగరముల నతుల్
ప పరమేశు నాంటి రంగ(తా)ము
పరికింపనఁ బరమాత్ముని యువభారవాటులన్
మరి తంబు ఱ నిందత్రితి
సురముని వల్లభుగల మునైనఁ బూజా శ్లోకములన్
వ. అనివి ప్రియ దాక్షిణ్యాంతి భారాంశ పరియం గా వించి నిశో
ద్యానంబున నన్న్యాశి వలింగంబున నుమలిక్షింబి గంధ
పుష్పాక్షతలు ధూపదీప నైవేద్యంబులు సమర్పించి
సర్వేశ్వరున కర్పించునని యుత నితరంబు నతాంతాం
దనందిమ్యములంత్రి యుంబున.
సీ. అర్కపుష్పంబుల నర్చనపుఁ బొంబిపఁ
బరధనా(స్తో)పరము మోపంపముకాఁగ
మూర్త్వి కురంబుల శల్యాని బొంబింపఁ
బరసతీ సంగము పాంపముకాఁగ
తులసీ దళంబుల ధూర్తలిఁ బొంబించుఁ
బరనిందత్ర్యాత్మ పాంపము కాఁగ.
పారిజాత దళంబుల మాటి శివుఁ బొంబింప

అర్ఘ్యపాద్యాది తర్పణము గాఁగ

పుష్పగంధంబుల నభవునిఁ బూజింపఁ

బరగింప నట్టియా పాపహరణంబు

~~దూర్వాంకురంబుల నర్చనే పూజించు~~

ధూప మర్పింపఁ గలుష నిర్మూలమగును

దీప మర్పింప నజ్ఞాన తిమిరమణఁగు.

నక్షతలఁ బూజసేయఁ గావ్యార్థ మొదవు.

భవు నీక్షింపఁ సాయుజ్య పదము గలుగు.

తే. వివిధ పుష్పాలఁ గెందమ్మి పుల్లలఁ

గలువలఁ జెంగల్వవిరులఁ గాంచన బిల్వపు!

దళములు దుత్తూరంబులఁ

గలయఁగఁ బూజింపు మఖిల నెలవులందఁగన్

తే. విమలంబుగ నైవేద్యము

నమరఁగ సమర్పించి భక్తి నర్పించినఁ

ష్ఠీవులు గల్గి విడిచి పుల్లన

నమితంబుగ సాంఖ్య మొదవు ననవరతంబున్

గీ. ననఁగ నతఁడు శివుని నెమ్మనమున బూజ

నాఁటి మొదలు తాంబూలము సేయు

వేగ పల్లె వంత వే వేగ పూజలు భక్తులన్

మల్లి రంభ యొంటి వద్దవిడు

మత్త. విన్నవే మీటు నప్పు గిలు ననీము(డే నైశ మున్నవాం(
తన్న వారల తారశరంభయయి నల్ల వా(తనిమూవిన్
తన్న విష్ణు యుంబూం శబ్దే తవి తెంప వెలుండుములేని యా
నన్న వర్త మా(ద్రైనతె(లని సమ్ముఖంబు నా(జెప్పినన్.

గీ. జె మా(డు వా(ంతుము వా(నిప్పై(బంప నలిగి
ఆగ రగల దేశం గాశివ దుర్గాతలత ని(బలుప
వర వివాహ నంబు(గాంబు నునుప్పుడు లాయునా
ఖూంజివె అంతంది వదిలె యుండి యోగ్యమంది.

తే. భూత పతి యోగా క్షిదప్పిన
? నాత తమది తెల్ల వుబ్బు నగు నేమిటికి
పంత మున వేశ్యా నేటికి
నే తె అంగెజే గింపు మునివెంతయు వారల్.

క. శివరం(శ్రీ) పాళ్ళ బాలు నా
శివనింబూ జొంపునాండె శివనా వుంబూల్
శివరాంభ నవలు బాంక్షైను
వ శివు(డతడే కాంతె మర్త్యభీ ఘా(డె మెప్పుమా!

వ. అనఘా(డునట్టి మలుంబు శివ శూంతలు తాగము నా వర్ణంచె
యుని నిత్తై శివుని మెలంబున వాంటు వె బాల మమవా
త్యంబు నెప్పె రెలుంగు జాంలు దురని నవసరించు
ముందు నిజస్థానంబున కేరి జెనంత నాం శ్రేతుండును

విమానారూఢుండై శివుని సన్నిధికిం జని సాష్టాంగదం
డ (ప్ర)ణామంబు లాచరించి సంస్తుతించి సర్వేశ్వరుండు తానె
(శ్రీ) మదుపపట్టణంబు గట్టించి గావున నుత్తమగుణంబులగ
లవారాంగనలం గలసిన వారలకు మోక్షంబు సిద్ధింపకుం
డనే యని సుశీలుండు చెప్పిన విద్యానిధి యిట్లనియె
శ్లోత ప్పదని యుంపాలను పచరించి పొందని యునిపిన
మలవాండ్రుం దునుం జను దెంచె నంత

క. హాత చీవ ఘూలలాము(పు)
తిలిసతి మీఁద నగవు దీపింపంగా
వైచి నవు జిరం కేశావు నఁ
బాలు చూర్ణ సప్పురీశాఁ దరికాలి పదమాలు వాలిరే

క. శ్రీ నూఁతపరఖాలది శశితూం
ర్పునఁ దార్చి నగెం పువడి వింలు వొందారా బ్యం
బును దం ఖిక నిరువంతలఁ
గనకేపు ఘుంటి యొలు పురులు గట్టిరి యొయు నాగో

క. వరి చెంగారవులఁ గప్పురపు
గుళికలు పరి తాప మడంచు తెలుక్షై దివిఖవ
మలవాండ్రం తాన గుర్చిరి యొయన
నెలతాన నీరసు గలు మోంశ వింగింఖుక్తత

మ. అటు కాంచెర్ధరజ్ఞను లంతు నవసంధ్యా వేళ వెలం(గు)ప

శ్రీల నేందీవరసాంద్ర కందళ మరందానంద ధారావళీ
నలిదిందీవర బృంద తుందిల నదా నిందిందిరా వందివి
స్ఫులిగానావృత సారసారవములై నదు[illegible] సాంగతాసాయిబై
? మ. (ప్ర)తతులు న[illegible] యుమవక్ వలు కుళంబై [illegible]
రతిసఖునిం బరంచి వలరాయురవాయుశర్ధాంగరింపగుల్
పాంతమతి నెలతతంబు తగనిందిరదోర్త్ర వేశాలలూనిశా
సతి వెరమత్తి కేరాంబుల పసి బాలికలు బాలందుల ధూపాలోపాలయుల్
సీ. శ్రీం బుధవ వెల్లిద(త్రి)వనింబులకదంబ్ములు
శబదేవి దారపటీ సుమావళి సంగ
విరవాలు వైదండు వేశులంగ దమతింబుల
వలరాయి తెంపృగాని వెడమ సంగ
ఘనశిగ నేత్రావగంధబాంధ్బందు
రంజిల్ల రత్న కరండమ సంగ
నమరేంద్రము ఖుబ్బిల యాన నాలి(రి)లనిబ్బన
గొమరారువమ్మ తంపు గొంబెమసగ
గాయుసిద్ధ కిసిద్ధ సంఘంబులెల్ల
గాఢ్బుసిద్ధ రసంబువై ఘలు చికే యుసగ.
నవురు రతిదేవి మోయుంగలుబ్ధ వెయుయానంగ
నింధుంచుద ఉంబెలాలునా నందమునగసు.
వ. అంతనామలవాటు యందును సంధ్యాదికృత్యంబులు.

దిక్కు పుష్ప సుగంధింపబుంబు సంశోభితాఁదని చెల్లనియె.

క. ఆకుగని విరహానలమునఁ
బడివడఁ గను వాక్కు మిగులఁ బడలిన వాఁడిన్
గెడ గలిగొల్పు కంటెఁ బుష్పవ్యాలు
వడిఁబాంపఁ దలంబు కంటెఁ బాంపము గలదే.

గీ. విరుల గంధంబు మిగుల నువ్వెల్లు మగువ
వెలుల వారలు మేపులనుఁ జిందులగును ?
బహుదం పదమైన యుంగనఁబా ములు కంటె
మఱియు దుఃఖంబు గలదా యుష్మదింఁదలంప

ఉ- మత్స్యవఁబుష్పగంధి పురమర్దనుసన్నిధి వారలు లాడి తెం !
చెత్త నే గుడిలఁగ రతీశ్వరు పట్టు పుడేమాఁగెలేవు నిలె
మెత్తల మిందు తెలివియను సిబ్బపు గుబ్బల మందలానవయే
బాశ్వపుఁగంబు తాకవమును సాంపును నాము డిబాయుదెప్పుకే.

మ. వివిపిన యుట్టి కావునను నిల్వఁగ సైఁ పదుడెందమంతయున్
గలసిన యారెట్టుల యెప్పుడును గంటితి నీని ద్వార కాంచా దేవేంటుల్
గాలి పతే వేషినల్లఁ గుమల (గరు) మృ రిలంగను సైఁ పవమ్ము నే
కలదు మేపుష్పగంధి నీత్రేఁ గనెల్ల ను భాగ్యము నా కుదెమ్మె యున్

వ. అనుచు ఎయు సుశీలుండును వలవాఁదలంబు బాబి పుష్ప
గంధి జేన యుత్తమ ప్రాదయాలంబరసి వచ్చెదఁజెలింప తుండు
మని యుతిరభసంబు వంబునము దనసైనఁగనుంగొన్న నియుట్ల

క. ధనము ఘటించి యుంప వచ్చును
తినుమెవ్వరికైన పంచి విద్యయు బుద్ధిం
బుధు గోష్ఠి గలుగు సుజ్ఞానములు
వనితా ఘటించియుంపరాదు వసుమతిలోనన్.

క. మల్లె వారణా పుష్పసుగంధములు
వెలయుంగాఁ గూడ జీవుడు వదనముల కింపై,
యిల నవ్వఁ బరమానందము
తలఁపఁగని పుత్రుల పోషిత్తు రాయనేర్చన్.

క. నెట్టుకొని వెట్టి మాంద్యములు
పెట్టుకుమీ నీవు మీను పిల్లల కేవోల్
?. పుట్టింబ వేయు మందలు
పెట్టుకొమును నైన పుత్రుల పిల్పఁగనేయున్.

గీ. కుడువఁ గట్టు వేడుకొండ్ర తతనమంత
వట్టినిందె పడగ వలెనే నుఱుతె
మదువు వ యిల్సా మోముఁ గుఱ్ఱాలునిప పడివేలు
వచ్చె నతని పాండు వలదు మాంకు

క. మలమాకాలు సుదళ్ళ లుచెప్పుకు
తలఁపఁగ వెనతోటి మొయుఁ జక్కిన వేమం
తెలుపు మము పురిలో పార్థలాలు
తరివ్రాసి వనుల్లు వంతఁ గనూఁ గానఁ దగునే?

ఉ. ఎక్కిన వాని కెంగేలు మొదవెను నంగగుచున్న విశంబు గాంచుచింబొప్పెడు
బొక్కెను నల్ల నాకటిమన పుష్పసుగంధి యొలుకుం బూనిబొంచి నా
మక్కువ దగ్గినా నివెడివారలు మాయయువారి గ్రక్కునన్
క్షేత్రము వెడలు వారలు రెండవ దెవ్వని వెడవప్పుటలో

వ. అనుటయు సుశీలుం డుల్లసిల్లి యెట్టిదియు నారసి వేట పునర
దంశనియెడు పుష్పసుగంధియు జాల వారాగంబు సంబూత
పుర ఘోరంబగు కృష్ణముని యంతి మురార్కుండైన యుద్యోగమ్ము.
అను.

సీ. మొగవెంట్రుకుండిన తగినివిడియుండ
ఎదనుపూనిబోలు పట్టియును నను కానను
బాండ కొండలతో యున్న సబద్ధ పెవవండలు
చెప్పు మాంసాలను మెచ్చి చెయవేయు
పలు తెకొండలేయు నృబాపు వేవవే
? బా-డ కొండరాంచ నిపట్టిచె యున్న
తడయు కొండరలయున్న ఖచువులు బదువులు
నిడి వెలుకాదది యెవ్వకొనును
? గన్న వెలుపిన పొట్టిరాగాలు సెయు
నదరి పడి మున్న తోనియు సో వపంబు
నిడురబూనిడు వెల్లని నిలువనిడు
వెలితి నేగిన దానును వెంట నరుగు.

క. నిలు కాలు నిలువనీయక
కలుషాం [illegible] ముషా ఘవెట్టుగాంవి భినాత్మా
పలు వరా లుదరా రక్షింపుము
కాలాలయుక్త [illegible] గలు గు [illegible] నంయుగుంభయు నాత్మా
సీ. మందులు పెట్టగా మాటిమాటి వరాపట్టి నుండి
నుండి తీసిన చనువు కాంతతరవు.
పైత్యంబు గానొప్పు బగలగమ నుబువా
కోటలు వుబు నున్నది కాంతతరవు.
తలనొప్పి ఘనవేదన రీతల యూరడింపయని
85(a) కూటలుపెట్టుమగాంతతరవు.
తనువు దృష్టి దాటకు బొలు [illegible] వనతీవేళ
యూవతింతలు వచ్చెను నగాంత తరవు!
కడుపు లోనంటు నాంబు వేగ వదిగని ఘాడు
కుట్టు చున్నది యలు నులు బంతటగాం తతరవు
లివి రిద లయుస్వంబు ఎట్టి నెరాడెవా నలువకు
గు బావు గాంచను బలం బు ముగాంతతరవు.
క. పుట పాం తంబుగు వేదన
నెటు వడె సైరింప వున్న గ్రాహ యొుస్వబుటకాం
నిలు కాం బుద్ది పాల భిలాపల
నలు లిపుంత లయు దెవి యూ వాలు బాంధవ యున్నన్

క. చెదిరి చదువుగు విరహాతురన
వడి వెడగ చేసి చెలి బాధలను దల్చెన్
వడి నానారా ఖుట్టు మేదను
నేలగ రాణే కంటి పాటు నగు మాకులు నెన్.

క. అని యూరడించు నెన్నడు పలుమ
దని వారించిన దేహాంబుల బాధించెద్ధృతిన్
దీనులాలకింపు వినుము
కేసు గండిన విద్యానంబుగ దలరెఁ గాదె యటే

క. అలు గలుపు నలు సుమలు గలుగలుపు
యుం వి కుంతవి హావిబాశ్రీ నటుపుడయుంశకీ
పుర చేతమడు ష్న్య వడి నుధ్రఁ
గాలు పత పాఠలా కుజ్ఞాంక తెలదపు యూలెఁబోవెకి

వ. ఇట్లు పుష్పసంగంధి వేగింపు చుండె నంత నక్షత్రసంశో
భుంచును ఇని వుల పోయిం గనలంగొని పుడనసేన
యూరించిన కర్ణకేశోరధాత్సోంబుబుదం బు కించియుకనూ
దించిన నరంజానబుద్ధి ర్భ్రసిగుడంబులు ల్బినిబు.

సీ. ఏ వేళ చదివిన నెల కేగెఁబోయిరావాఁ
గ వహాంబి చ దల వెల్లఁ గడవు కేట
వను వలఁ గాకేమి బలఖాన్ప్సి బానేఁ
నా తొడదునీడ పొన్నై నడు పడదాడకెలగ

నడుమాడఁగా నేతలు వానయుసుమతోరణము
నిండు బింబాస్యపై నేలవాలెనే.
పతితెఁగా నేతలు యుతాపని పతుసామును
వ్యాపయుంబులవి యుల నేతము లస్య
నైనన్నై నలు ఁగానేతలు యులవృగార్ధి
యుతలు యులు లపాలియుల పడి ఖల బ(వ) యులయు తాని యులు
ముల ముతు న్నను గానేతలు స తి యులు నన్యాఁ
బాపతపృనైపముట్లలపా యుఁటె.
3. తానంగఁగల పత్తా తేవ లాయుత్తాక్షిని
గలులా నదైనవు గావ్యలార
[illegible] వారనంగఁగలు వన్నా వాంసెం(వా)గాంచిని
ఖ నలు బారాయు యుయు రతాయు నలిమాంగాం కానాబుడిఁ
గా(సి)లంగఁగలు పత్తా నురు నిలకొంఁతవు
యుము ఘరాం వ్యాతవసు మవే లాంత్యుఁగని యుయు
భాషింపఁగల పత్తా ఖాంపురంలులా పుతా
ననమాంవరతి వేశద్రాం గమలు వయున.
విపఁగఁగల పత్తెమె యెయుంతనాఁ(ఘు)వినలుర
రు చికి వమునుబుసివె శంభుగతవలులు పాండు
నిలువఁగల(గ) తాం మొంకనాఁచునె లఁతఁగురాంచి
నీలమొలు యురంగనంగచి నేర్చిఁదేవి.

సీ. అంగన ముఖము సెలాకృతులాలలింపనేఁగాని
వీనుల నున్నీల మాంలు ధనాఁగరాయియు
వెలఁది విలాసంబు వీక్షింపనే కాని
చరాష్ప్రులన్యంబు నఖూదరాయియుఁ
గలకంఠి తనువల్లిఁ గౌఁగిలింపనే కాని
తనువన్నె కాంతల చాయురాలియు
జలజాక్షి తె మెత్మావి చవి యలంపదే కాని
చిన్నెయిల నెంబు రుచింప రాయియుఁ
చిత్తం పలున్నులఁ గలునెన్నె చెలర తెలియు
గారల్పులన్యంబు చెప్పియుఁ గారెరాయియుఁ
దలఁపులన్యంబు చెప్పియుఁ దలఁప రాయియుఁ
గల దకోతుసు మందిని గలయు నాకు
తే. వని తనెత బాయుఁజాలకే
తను మనని శుకెన్న శివుఁడు పాసర్వెజ్ఞా
డనయు యలు పాఁతుల తనువులు.
తనవవె నొసెయు కునికిఁ దగవాంతనరు
గీ. వెలఁది తిని నాకుభాంధులు వెలుతొని
పతి దాముల వె రుచెసె నుపాదు జాతి
ఖ్యాతి యల యపరి తనువులు పతిదాపలుల ను
నే తలు గాఁడ యొఁ కాంచెయిం తెవు గలదు.
తే. వౌడుకేఁ బుష్పసంగంధిని

గాం ఘుంటె నాళ్ళ వక్షైన గానతానయోగ్యమై
గాండు తానా ఉరియత్తైన వైష్ణవ
నీడు గనల తొమ్మిబాణా ల యోగాదివసంబులే
తే. మెచ్చి మెచ్చి పులు పుల్లాని వెన్నగవుసాగిమోదుంగు ను తారబూవులే
బిన్నబిన్నగుళ్ళా బాల్యులను జేల్పగు నీవరరూపవైభవం
బన్నటవనా మునాదిం బుజాలు నవ ఆపవుస్త్రవు శంబడ్డౌంటిన
వెన్నెల నులున్నకాన వపు నెన్నెకొప్పు సుసంపదె ప్పుడే?
గీ. తన్ను విప్పిన పుష్పు తాప్పింత మనసునం
గన్నవారం యువనె దాటంగ బాల తలంపు
పట్టంజి తన్ను వసవు పాలాదేశ్యరే యనంట
యుంత్ర పాల విద్యలేటం గెడెలిన్ల.
సీ. నీవు కన్న మాటలు నిరతంబు వినేగారి
తవిని నాఁ వీనులు తరపవలునే యిపు
నీ గుళ్ళు పన్నులనె మిన్న తారలిపు రౌద్రు
దవిని నా వ్రేద యుంబుల పవలునె యిపు
చక్కని నీమోము విచవి యరావనాంగా
తవిని నాం నాలు కొలతపవలునే యిపు
నీ కైరా వారా మాత్ర తని రతంబులా బాగంగ
తవిని నా కొల్లలు తలపవలునే యిపు
నీవిలాం సంబు నాం యూరా త్మనెల వుటాల్పు

తలఁపు లన్నియు నినుఁ గాంచి తపము సేయఁ
బాహ్య దామములకును యత్న దావ్వె పరగు నీవు.
ఉవిద నిను బాసి యెఁక్షుంగి నార్ఘ్య వాంఛ.

సీ. అంబుధి దాఁ బ్రాక్కిత్తైన నెండ్ల్యునుగాని
యెండార్ల్వ శోషన దీవి యెరంగవలెనెతు
నబ్జారి రాహువు పుత్తైన నాల్ఘ్యనుగాని
యెర్ర్వఁడు తారావి యెరంగవలెనకు
మాయఁడు వగల వంలఁపుత్తైన నెర్ఘ్యనుగాని
యెర్ర్వఁడు శౌరివి యెరంగవలెనకు
వ(ఘ్రం)బు పిడుగులకైన నార్ఘ్యనుగాని
యెర్ర్వవేడు తోటివ్వి యెరంగవలెనకు
నతనుఁ డీశ్వరుని యా నార్క్కితైనదార్ఘ్యఁ
గాని రతిరాంక్షఁ రతివి యెరంగబు నను
విశ్వదేయు డెంగ(గ) నిర్వ్యా(గ) ఫిరవఁ వదిన్ను.
~~ఇటు~~లనువిదని నులఁబాసి మెఁకుంగి నార్ఘ్య వాంఛ.

ఉ. వినైవ బుతెక్క దక్క బలరాంబుబు (స్వ) కృష్ణ దాఁగరారొఁగన్న
నైకృవి యొరంగు బుత్త తటి నీకుఁడు నికృమ సెరా పంతముల
దక్కెపుదంబు కెనైఁగు వుదంబుబు మాన్కృ భావంబు నున్నసా
బానైల తో(ఁ)డు వేద విమి దెమాపెఁ గదేవ శిలాంశ దానా యెకె

వ. ముదిరిన సాం(ద్ర) వం(ద్రి)కలు మొత్తపుబంబు పుబంబులం

GOVERNMENT ORIENTAL ... SANSKRIT ...

కుదివి మబింబు చేరి కేసుకాంవ్విన వెన్నెలగుంబులవలు కృన్నీట్
ముదివాలుకుంది యలువుల్బును (వ్రేనాదవలు నాంది జనాంబుకాశయుల్
కది సద నీదుంక న్నలవితానవలు దాని (చెను బలిదెంనాంయుకే!
ఉ. వాంవి కన్ని మనెరాం జక్ష వువాంవి కన్ని సరసాంవి బారువ్వు
క్రైవి కన్ని బడాంగ్గలయులు తేలివి కన్ని కవలాంవి వాల్లకెన్నా
న్నాన్ని కన్ని సుగంధవనమాంవి కన్ని నచ్చవన్న సాంక్ష్మి వ్రు
వి కన్ని న (జెడి మది జాతివమానువులు జానాంయుకే!
ఉ. కొన్నివి దన్నినిన్ని మోయుగెన్ని మెంగెన్ని బిగెన్ని విమన్నివిల్
గిన్నరిసాం న్నమూనమయు గిన్నిన్నా బక్కనవి ఝవ్వునాయునోల్
86 బిన్నలాయ కృష్ణశిరాణి జగుబించెప్పు నిను దాయి మాంటువుల్.
జెన్నిన నేము కాని మరువెం (బదరాదికి (బలిదెంనాయుతే!
చ. వెరమెంకనెదినాం కవిట మెం(డెవునాం ఖవ్వెం (శెగుదెంచెవి
న్చురదళిశింజినీదకచ వరానన నివీకుభమరి పికావళీ
వరకలకంరకాంవాశ్కరవన్పుటకంపితయూర్త్మ వస్వర
? క్షుటల (వ్రతాపమునుం బిగులం (జెవ్పెద దేమి (కేం బలిదాంనాయుతే
ఉ. ఎన్నిధనాదరింతు నిం(కనే వగలబట్టుడుపాలిదాం వాయుమ్యాన
చెన్నిత్తి మన్నదాన్ని (గడు(జెప్పెద దేవి(కేంగంబు కంటియొ
వన్నని తేరవాంజానిజలజాంత విలోచన పుష్పగంధియె
వన్నెలనున్నదానదునిదుంబులగనాంకె యుంగంగె జె వ్వుతే
ఉ. నన్నెద బాంయుక జాలమైక నాంటి కె గట్టి కిరి వృన్తెవాడ్

(గ్రు)న్నన గప్పు కొంచు పెదె కెంతు నే బారి వి తారాంఁ జేకొన్నర్
సన్నుతి సాంగి ముస్నరతి వల్లని తీయని ముద్దు కౌగిలి వి
తెన్నఁ జూనా కుదిచ్చి ధుప్పు గెల్చి గాం పుష్పసుగంధిఁ జెప్పవే!

వ. అని విరహా మెప్పటుం బొగిలి పొగిలి యున్న పుష్పసు
గంధిం దాసుంగూడి యుండెను. నాడ్యానవనంబు లాగు
వితి నరిగి యున్నానియు.

సీ. హారిణంబ కానవే హరిణాయతాక్షిని
మధుపంబ కానవే మధుపవేణి
హంసంబ కానవే హంసేంద్ర(గ)గామిని
పులినంబ కానవే పులినజఘన
కలకంఠ కానవే కలకంఠకంఠిని
కిసలయ కానవే కిసలయోష్ఠి
నవలతా కానవే నవలతాతన్విని
కీరంబ కానవే కీరవాణి
కానవే రంభ రంభోరు కాంత మొలగలి.
చక్రవాకంబ కానవే చక్రకుచను
పుష్పవనవాటి కానవే పుష్పగంధి
చందురుఁడ కానవే పూర్ణచంద్రముఖిని

గీ. విను సుధాకరుఁడవు విష మొలకురిసెదు
చంద మామ నీ కెది చంద మామ

శీతాంశుఁడను పేరుమై ఋషినిష్ఠులు గొల్వఁ
చందమామా నీకిదె వందనమామా
కువలయానందుఁ డవయ్యుఁ దవి విరహాంధులనేఁపఁ
చందమామా నీకిదె వందనమామా
విబుధులను బ్రోవఁగా నమృతమను నీవు
సుద్ధవలులు బద్ధవలులు గావు నీవు చల్లవెల్ల
~~ఆ~~ నఖిల తారలందుఁ జిల్లగ నెట్టి నేఁడు
చందమామా వీపంసగావింపఁ చందమామా.

క. అచ్చిన ప్రియసతిఁ జూపి తను.
వెచ్చ్రబల నున్న చిత్రి సాంకు వేడి వింఁబూపదె
వచ్చిన హోరాటకి వచ్చెదు
నిచ్చోళ ఫలమేమి మనకు నిందకుదయించునటులఁ.

వ. అనిమలవాణాయంశు దుఃఖావేశంబున.

తే. కలయుంగాఁ గలుగలు ఖ్యాగ్లేచు
తలగుటు దుర్లభము చాలఁ దఁగల్గిన యెడనే
గలసిన దంతయును మెపెదా.
వెలఁదుక నీ పతాల్వైన విన్నంబాయుఁ.

వ. అనుచు మదనోన్మాదంబున నాలపించుచు "తాం వరాం ద్వైరాకపి వినశ్యతి" యని యెంచుంగావునఁ దన ప్రియురాలి దలంపుల తానిష్ప్రసంగి యయున్నపుడు

సమీపంబున నున్న జనబృందంబు నివిఖి నాయిలకి మాటలం
ల కింపుచుండెను. అంతనప్పొలంతి యెడ వాలు వాలుడుం
దలంచి యంతఃపరితాపంబు వారింపనోపమింబునై
యుండెనట్లు.

సీ. ప్రేమతోఁ దియ్యఁ జెప్పిన గీతములవ్వి
యెద తరి దగ్గత్రిత పదిన నిలుచు
సోమార్ద్ర ధరు . . . మార్కొత్రవళుపు బలు
వాపెడా నాయలతయని తలంచు
ఖం(త)ంబు మరుపుము జాగుదెవల్లభ
ని నోబయ్య లవెష్ట్రిదైన యేరసుబుఁ
దాన మానస్థ ములకుఁదల యాలుంచి ములవాడ
మెడుగు సమగాని ప్పు ఎవుకుత్తి నుచు
సుదతి పాతిపొ వెలఁబుడ్డి బాలుబి పౌక్రి.
బయలు లు క్రోఁగిడు పెరి ఉండబొలెబగవశలన
నధర సుధఁ గ్రోలి పొరవంగఁ గలఁగి కలఁగి
యుండు నున్నాఁడ దెవెనస్వ నిషాటు వెంటి
దింపఁ దగ పౌని పాతె నౌశయంబు వగుచు

సీ. అతని సుద్దుల ప్రేమ నందందఁ దలపెట్టు
నదఁ దుది ద్దినబల్లనడుగు వాంఛ
లదఁ దుచెప్పిన తలత్రివి మయుబు

?

సతతనిత్యైవధూఁటాల లలితవిహారు
సతఁడాడు సరసాత్ముల్లల్లనేఁబుచరించు
సతతనిగూఢంగులపై యలబ్బినుతించి
సతతని గూఢాతన యలబ్బెర్ర్యాటులవై యుంబు
సతతనిర్భావమౌ తనయాత్మానించు
సతఁడు దానును ముట్టిన యుట్టిమాతలు
ముట్టితలయిటాఁబి తనుఁదానె తిట్టుత్తానుబూఁ
జెరాఁగి యిరా తోఁడు దాను నగలయుబ్బాప
ఖింత భావింబి శంకరాయిని తలంబు
2. వెలఁడి నిట్టాల్లాలు పెవి కిట్లెపశనీక
ప్రాబంతి వీఁడ దనే ఱ్ఱునవ విరంబి
(ము త్రు మాఁగన్ని ళ్ళు కాలాతులఁగ నాఁగఁ
గల సంసాఁకి వదని ఫు వివిధ తూడుబుఁ
గను వత్తికాఁకఁ గాఁడఁగి న పానృు కొలిాప్పిగలు
కేను పదనీలపు కేవెను కడెబూరియా
పదలని తాపాగ్ని వడమల్లు పాగునిట్టి
పారిఁ బారిఁ (శ్రీ) ష్టు (గష్టు రాఘు) సుర టి
పొలి రాంపి భాసాత్మ భావింపుఁ బలు పరించు
పెరికిఁ జెను సంచుపెన్నెల పేడకంత
నువికి లోపి కే యంగు దును నుంచడాకే

పొంగిన వగఁ బొందె మదిఁ గుందెఁ బుష్పగంధి.

క. చిందుని వెన్నెలలు వాఁడిగ
గందుబడె విలాస వీడు కారవుల బొక్కెన్
నెందున సహింపకు దైవము
పుందలుపను లెవె నలత బొంద మొగిన నాటు వెల్వెన్.

క. శీ. వేళవా(ప్పు) యుండగ
జీవితపతి మోహము బొందఁ జేతుట నోపెన్
దైవంబు తలఁ జా నాపై
నేఁడి శతములకు బోలఁగల్గ బిలుకగలగ వచ్చున్

సీ. చం(ద్ర)కాంత ప్రగింది వాసనదలంబుఁ
గానుబులు వాంశీలతీపుదెంటి తుదల యాత్రి
వెఁడదకన్నులపై దెప్పులు కోష పుకాననుల
ను వ్యాతి తె నా యుశ్లరబు క్రి రెంబు బిం యలంబులు చు

గీ. చక్కరము చెలనాయలలోఁ తమ్మివిరెత
నుస్సయల తేఁటి పైఁదేనె మొలిని నెల్లు
మలహాణుని మిఁకఁబడి మొనాంజలితోయలు
మదనసంతాప వహ్ని కరరబుదాఁటప.

వ. అప్పుడు మలహాణుండు శివస్మరణంబు చేసి తనలో
నిట్లనియె

క. తన్నుప పుత్త్రి టినిటిన్

కన్నృప కీర్తి స్ఫూర్తిఁ బాసెఁ(గ)లు కొలు వేడ్క
తన్నిరిల యిలు శృంగారామృత వలనఁ
(గ)న్నన గాంగ గవి యిలు కొల నగారి కలన కల్క
గీ. (శ్రీ) నిన పలుకు చెన్నులనాదింపు చాతురీలఁ
డాలు వెలుఁగ వెలుఁగు యిల్లినాబి గడిసి
లలు బుట్ట పట్టాభి బాలి కొడి కుశ యిడుదు బలను
ముందముకు యిలు వలు మడిని యిలుడు పడుంగ.
గీ. బిగి యిలుఁ గొంగి వించి బింబాధరము చదు
విద్య యిబ్బి మొ(ల)ది యిలు శ్చవగు.
పాతికా నాద నీ కొలఁ బాంది యెరు(శ)బు నెలు కేడ ?
వి బ్లున రుకయల్ల డలె బాఁగి మడిలాయి.
సీ. (గ) క్ష్నానుదల వరుద గని పట్టు కాని రేని
నర యిలు నాందియా మ పెరుష్ట్రీ కిఁ జిగులు
పర శిరన బ్బాలు పొలు శౌలంటిన
నావా [illegible] యెవ్వరికి తలి శ యిల్లు.
మీ తత్త్వదం(శ్రీ) వెష్మి యిలుఁ బు(శ) మోకాంగ్ని
విను వడి యెవ్వరికి తాని ము నవంగు
కొవతి వారలా కింత లెలుఁగం గి నసాం
నా [illegible] క యెవ్వరికి తలి న లెల్లు
న డువు నాఁ గార్ష్య వేమ్మై నఁబాంధ మెనాని

← (పట్టి కింక యిది నెవ్వరి (బుట్టుకొనును నా
నె అయిన సకలంబుదె వినిన నివృత్తి మహిమ
యిది తెలు పదముల పాలనశె నయిర్వాహగునె
ఉ. నీ చెల్వంబును నీవిలాస మహిమ రీతి నీధైర్యగాంభీర్యముల్
నీచాతుర్యము నీగుణ చాంత్యము నీపావనీ వెంపు సంగారావతిం
పాటు చాతుర్యంబు నాబూనవాదరతిని.. మరం పరం బుపారిశేష నా
తె బంధంబు నటబాసి పోవ నఁటియింట యెన్నెనిబ సన్యాసమౌ
87(అ) వ. అని దుఃఖావేశంబున (బొరలుచుండ.
క. కడుఁ గాంత శోస్వరంబున
విడువక మొయిలున్నవల వెన్నెలు నెద్దెన్
కెరవలను ప్రమ్మరించిన
పడువునఁ గన్నీరు మీనవ బద్దె పాంచెన్.
క. సూనశరవహ్నిఁ గాఁగా
మౌనంత యాయ(దాయతె పాంతి మిగుల(న్న) శించెన్
నాం నాటపు ఫలయలు విల్లివి
పాత దేవ్వరి నిన్న నేయబాల యిటఁ గద్దె
క. కుంటిల వర్తనంపుఁ గుల టలునటి నిక్రము
కొడు గులకులను బుద్ధి నెప్పుఁగాంచి
పున్నెని కిడి నన్నఁబా దాంగా బాగ్యంబు
నాంతి కైవ మేలనాకు నిట్టు)

క. వాలు దూఁ బడి పోవు మెడల సతి
వాలు వెలాఁడి నాగులు మాన్పమొప్పునె తానె
త్రె అంగున వేరలు వేఁబడి
యిటా అతని మనసాసి వెలుగులు పంచఁగవలసెన్
తే. వ్యాళి విష దంష్ట్ర(లు)(గ)
బ్బావిలల సయిదోరాలు గుచుచ్చియుంచినటుల
స్త్రీలలోవే శస్త్రీ వారంతల
నేలా పుట్టించె నఖుఁడు నెలుగుండా సువ్వ్యాల!
సీ. గుల్లాల నూరికే తాంబూలఁ జేయుచు
నీవన్నెంత యిటుఁ జెవనలుగు(
బలుగా కులనుగన్నఁ బాతిరాం బులా సదాసు
నినాఁ ఖ్యాపెనే నియుఁ గనవిపకును
వీనలు తెంత యిల వింత వారు మరింపును
నీపట్టు సన్నంతఁ జొకొ వసెయు(
పెడుగులఁ గన్నను శిరసావహింపును
నీనారతమ్మనుని లవనిడు
విషమయలక్షైంతనీ పేరు విన్నవారొ
రాజుపుండును మోపుని రం తరంబు
చిత్రముల రంగనీ ఫోను జెయిలునట్టి
పాంథ్యముఖులనె పరమ నిర్వాహ్ముల్లకును.

సీ. కష్టముల్బట్టిఁ దల్లావేఁగసి కొంటేఁ తనైతె కాని
యొకనాఁడు వాఁడయిన నుండవాఁడు
పాంచ్యేంద్రియ బలుపంబఁబోగులుంగ నేరౌని
బికనాఁడు నిన్నుఁ గాంచుండువాఁడు
కరకరలు నవట్టి తన్ని సంఖ్యవెకాని
యెంతనాఁడు నుడుకాలి చెలువమువాఁడు
ఎ! వ్వరు వింధు దైవాలు దీ యిలనేరౌంని
యొక మాట నిల్పుం తయాయుతోవేదా
నీకు నాక యిల యాలా వారని దృఢముగ
చెలంఁడు మస్త ల్పిబాంటనే యిలంచియుంచి
మిత్రినరమ్మ ది నేను నివెప్పు దాంన
నిల్చిది స్తు నుమ నకింకనేదిత మృ.
౫. వచ్చెద నే 'నీ' నెంటు నను
నే చెప్పాలని కినైనఁ గాంచినే గుపమువేన.
యిన్పాటి నే మాట నే యుమ ?
పన్పని పి లికేని డాంకిఁ బాశఁ బాలఁ బుయు!
౬. ఆన్నలు చెలి నవ్వు లిమా రాం చల్లు విచే.
గీ. వేల బాల వ్యకింబల విశ్రాలు నవాదు ము
బుద్ధి వెప్ప నిన్న పాలు గులఁ దుసు నే
యంజెవె జ్ఞే కికిరి రాండ తెలఁ దలఁ ఖుట్టి.

మానినచందమయ్యెనంబు శాంతి.

వ. అనుటయు నియమనే ప్పత్తెలకున్ దైర్యంబు, ద్విజ్ఞాతాని యు
రుంజాటిగ యుంబున (ద్రి)పురాం తకుని గుడికి నృత్యం
బుసలు పసైను వచ్చెద నచ్చాటనుం షుమని నిదామసైను
ను దానికి, శగి నతె లింగు బరాం మాతాం దమని వుల
వారాలనంపి తాం నుత్ర(శ్రీ)మ్మూర వచ్చునె ఉనాటు మున్నయు
వైష్ణ్యంశున.

గీ. కొంగ విధింప వేదా తెడూ వెళ్ళడె వెళ్ళావి
యిటానవేదు రతి తెలుటాన వేదా
సుదటి వలన వట్టి నదృష్టిలు దూదృష్టిలు
గతాలు గెలుటు. . గానిటిలు నుమా.

క. స్పృశ వల్లుగ దిబిగాపె ట్టెను
శిక్షి లంత్ర్యుడు దాసి తెలంటుం జెనె కుబారు నాం తెరా
త్తు ధనాంధిన పట్టి పిల్లికి
వాక్షి మిలం దిన యుల్లా వేదె వెదుతిన నైనన్

వ. ఇట్లున్న నయ వైశ్విక్యనీ తైజ(వు) నంబూం 29 రేబాం లోటుట
మునగవాలు బంధనంబున్ లులు వి బూసి నిం గారవాం
బెట్టి కృతస్నాతయ్యై విదుభూష ణంభూషితాంగి
యయ్యెనంత.

క. తారాగణాపరివారయు

తారాగిరి బింబము శైలకందు కుంభ సంపద
వరివిధ రయుణాలు నగరు
తొంరం క్షై వేఁగుణముల క్షై తరాళ్ళు నంబూ చవెరి
సీ. కెం(బ్ర)ఁ దంబుధి పై(గ్ర)ఁ ని నన్ను గాలి మ్మె ల్లింది
తరఁగింపు నొరగు వసుమంబు బమంగ
స్త్రై రాద తంబు న తెలికల బోగలబున
చె ల్లి నవలిరు లాబు బ్బనంగ
నె . . . . . . మింయన
గరదెలు ప్పు పసిఁడి పల్లెరమునంగ
నుదయు గిరి విలది నప్పు రొంబాబుల చావిన
నిద్దమ్మ విభుప్పు తెలం తువు లిలుద్ద యాయలెగఁ
బాంగవ్విధూ వుకాలి నాలు ల బులకాలి ఆయుంగ
తర గాలి ఉలా వ దులు చె సు(ప్ర) స రేంశి వెలసియు.
వ. అంత మేఘలు పారిడి తాల్లఁబుత్తు సుగంధి (శ్రీ) పురాం
తర దేవ్రు ని గుడి . . . న్నతల్లి సావద్దంబులు నవిపె
పరిశనంబు లంబుడం తని మలపారియున్నంబులు బురిని
గర్భ ద్వారంబున నిలిచి యుడేవ్రునింబాలాడి యున్నవాడు.
సీ. మంత్రంబి భక్తులాయుం మెలె పె న్నుని
బుత్తుల వైరి సంతోషరేఖ
పురదైవ్యలు సంపాదాల లెల కు ద్దరయము

బాల చంద్రాధరుం డుపరు సవేది.
శ్రీ పార్వతీశుం డుబంటా మతిశ్రేష్ఠ
మండలి తేజుం డుష్ట్రాంగుపసిద్ధ
రాద్రాంబు తక్కిన రూపాంశైలంబు
ఖండేందు మౌళి బంగారు కొండ
ఎగు సవు నెల్లెంచాలుతాను యాత్ర లక్ష్మీ
కాలకంఠుండు మెలుపకల్పశాఖి
విశ్వనాధుండు మనపాలి వేల్పుటావు
క(ర), తెలుగు విస్సు కూతా ముతాంగ్ర వలభిన్నల్గళ్ళు:
క. శతధృతి శత మఖ వలభిన్నల
కతిదుర్గభూదేశ్యులా ధనపవరతంబుల్
వాడిక వల పంగ సద్మశ్రీల
కతి సులభూదు దోప వెల్గు బ్రభ్వంకు బుగలర్
క. ఇల బాదారు యయారాములమొ
కలరె దిగ్గోశైలు కవిత్వవలంబునె కాదా
వలనగు గవి తా తత్త్వము
వలనం బద యుం గరాని వస్తు ప్రగల్భ!
క. పరిమళములలోంగ స్ఫూర్తి
తరువులలోం జందనంబు దైవంబులలోం
బరదైవ శూలి విద్యలలో

నెరయుండఁగాఁ గవిత యెంత్రేతని రారాక్ష్యరీ.

తే. మాటలె ధనములు మాటలు
మాటలె భువనైకముఖ్య మంత్రౌషధముల్
మాటలె ముక్తి నెలవులు
మాటతీల నెనగర్త్రి చెప్ప మతమాది యైనన్.

సీ. ప్రకటింప వెంతేవెంటి కత వింగమనితాల్పఁ
గాఁర్యావియు చెతాలు తాలు వికిని
ఖవచందంబు తాశఁ గుంచము వింగమనితాల్ప
?గాంప్పైయు వానికిఁ గాఁర్యు వేఁడె.
లీలమై సతిఖన్న వింగమంబు భజింప
నాదయు నంబతి నేఁడె యుడుగు కెలార్కి
తమకంబు ననుపై తేటయు వింగమనితాల్ప
నదుకుతారి తకోఁడె యుంధ్ర సుతుకు
నిము సమాత్రంబు చేవు నిపైనిలు పుష్పష్టి
తలఁపువితరంబు లందు నుదగుల నిరా
విలంబు దఉ కొత్త కొత్త యొప్పు మొలుఁగు తవిత
చెప్పి సత్యేశు సన్నిధి నేలయు మునిన

తే. తరుణి నీర మనసెంతలేలు
నరయుఁగని మేఁ దఁ చూడియు న్నింబులపై
నరనిముస పైన నిలల్పేలు

వెలసె యిక్కడి యిలనిదే బహుకీర్తి వెలయంగ మహిమ యెల్లన్

౩. చనుగ నవ వీ(వ్ర) తదానము

సమధానము కొండెకొండి శివుని నెనమండెదని

పెనుకనుదిక్కుల మతిపై

కొని యతండు వుడు శంభు కొల్పై కొనసాగంగాన్

౪. ఆబువ వెనుండి వెని బలపాన నయిమె మురారిరా-

ట్రబడు నవ గాంకెక్క(ష్కు) రతి కంధరు సన్నుతి చేసి నిదుగుం

వటు నటు మహ్ను చే కొని యొక్క వినగ నా వృషునిం బొల్ల్తెం

౫ గిరిగది యుంచి కృతిం బహుకింపెనుల తింపు నావృతిన్

౬. తరు జడ తమంబు కొల్లి వృక్షుల తాం వికసిత్రిన చెడియుట్లు శం

కరుల దిల చేటి యిటా యునుము గాదు నిదె బ్బాటు కెండ్రిక

రక్షగ నిక్ష కండ్రకాం లయ సురత ఘాటిత పాందప యెదురు వక్షు

న్ప్రగ్వణి గోమారం యు పురసంహార కాలయ నమోనమోఽన్

౭. బిర వలుచిందాలు కొండు బావిల్లి వినది తొడ

మెన సగము నను న్న మెటతల్లిడా

. . . . . తెంచు(వ్ర) మధ్వ వర్గాయుతోడ

బయు వెట్టు చేవ తాం సమితి తొంద

౮. గిడ దు (ఋ) వ్రాల ఫ్రమకె పెరుల తోడ

నలువమి న్నుం దిన వంది తోడ

గావి చెప్పన గవులు సాష్టుల తోడ

పృథివి గాంచిన పట్టు దుర్వ్యయ వేత్తలం
ఛా బుద్ధి మియిలిన వెలుఫు) లిఖితారాజి తాంత
మదిం మతి ఖం తాంత్రు రాజదుర్ద్ధ దుఃఖములతోంత (
(గ) ఖ్యునా వల . . . . బుతెరాంత
సమరస శ్లో శ్వ రుంచు (వు) శ్రీ షీవా రెప్పి!

త. వెంక్యాతి మలవారజెమోంతితె
విశ్వేద నే శ్మై న నదు గల వివాం వరమలుంగా
నిశ్చు తు వచ్చు నవి ప్పుడు
నచ్చిన నె శ్చై వి వి నీవు నా శ్రే న్యంగళ్!

వ. అనుచు యిట్లుం బున: పు) న:(పు) జాంవాం బులాం చరించు బుట్ల
నాయె_

సీ. ప్రాణింతు బుంగవ పుంగవ వేత తను
నచ్చింతు వాంరుతాంవాంగ వాంగ.
వర్గింతు నా శ్రీయు వాం వాంంగ వాం వాంంగు
భజి యిం తు నిశ్చిత బాంజాం బాంజు
విను తింతూ శర శె (బ్బ) వి (గ) వాం గు(గ) వాం
భ్రాంవింతు శత తాంటిభ్రాం నాభ్రాంను
నుతి యింతు బుద పద్మ నత జాంబ భ్రాం జిను
మది సంస్మరింపుదు మాం రమాంరు
స్వంత తాంంత తెనె శె(రా) శ్వ నాం(శ్రే) యింతు

కరము వేడ్క నా పాసింతు నరసి శరధి
తెలసె విం తా పాం 8 నీల నిల కొంరం.
నెల మి నిమ్న గొల్త్రు భు వన త్ర యింశు యింశు

క. భీశ వృష భేశ కాశా
కాశ కుసు నీ సంప్ర కాశ కీరారా గుణ మణీ
కైశవ సు తు నవ ఖంబర
కేశు నవున శరణు నీ కుని 8 శాంఖీ శా!

క. పాంటుల పాం టుల మ తుటు వి ~~ఘూం~~
ఘూంటుల వ తుల్ని న లు పు కల ఖి జం రుణాటుల నతెల్
శాంటి క్స్ర త మ ద త శటు ని
~~శ~~ శాంటు న వ వ స ర్యు క్షు తు ను శ ర ణం వయు నీ తుల్

క. ఖండ శ శి ఖం డ మౌ ళి తి
నం దు ఖ కై త న మా బాం ధ? జాం దాం వ శీ తిల్
కుం డ వి ప నిస్ఫ త విలస
త్కుం డ వి కి ని శరణు నిఖిల సురు న తుని తెల్!

క. ఈ ఫ్ష్ గం ధి గుం డు న
యో పా ప్ర వు నా ప్ర మ ధ వ రుల నీ ట్రిం పు చు నీ
శ్రీ పాద పం కే జం బుల
~~ఓ~~ పాం రంగ నా బ్బు ఖా స్తి వి వే నాం తెల్

వ. అను బ యిట న న్దె వ దే వుం శ శ నిం గాం ర విం చి యుక్ష్

ష్టంబు లొసంగి తల్లినపై బిడ నయు(యు)లకుఁ బుష్ప గంధి
జననిత్రి కేవి కొరంబున కుఁ గ్రైవల్యంబాసంగె నెతప్పారి
(తం)బు వన్న వారలు కు భాగ వరాంత్లై ష్టార్థంబులు గలు
గంజె యులు బుఁ బాంర్వాలీప మెయుంత్తై పరమెశ్వరులకు
(వ) వా ఘగ రంబు లుగాలుపెరజ తాం బాలుంగాని నక్రేలని
వినాదింపబు నలంచె .

క. ఈ మల్లారిబు బాంరి (శ్రీ)మ
(ప్రే)మంబున వతి యుఁ బిడువఁ బెర్గాని మ మబుల్
తాంవిత నలుపు(శ్ర)పాంతి
(శ్రీ)మ వింత్తై శర్వార్వవయులను తెలుగు వారర్థిన్.

ఉ. మందర ధీర ధీరత విమానాల నిర్మల కీర్తి మల్లినా
సుందర కంద కంధళిత శుద్ధమనః శ్రౌతపాంర్వతీశ వై ?
నందిత భూజన స్తవ మెన(స్త)వనీయు ద యాంకులా
కవా ?
స్పందిత దివ్య మంబుల్కులాం బంధుర బంధురవాంవిశాంలా.

క. రాం వరాం వరాం త్నాకు వరాంరత
సారొ వరాం బాంగర్బ సింధుగంభీర సాంగవాం
రాం మాంజి వ మనోరాం లుతి
కాం మాంధవ విస్మ మాంబి కాం విభాాసారం!

మాలి. శరధి నిభగభీరా శ్రీ(ష)గర్వాపహారాం!
నిరుప మగుణాంవరారా విభు . . . .

పరజనపరిహారం బంధురక్షావిహారం
సురగిరివరధీరం సోమవరాంబాంకుమారం॥

గద్యము.

ఇది శ్రీమత్సకలసుకవిమిత్ర సార్వభౌమ
[illegible] పుత్ర సరసకవిత్వధురంధర బొల్లయామాత్య
ప్రణీతంబైన మాలవాంబాచరిత్రంబను మహా
ప్రబంధంబునందు సర్వంబును [illegible]శ్వాసము.

శ్రీ

Transcribed from a Ms. of M.R.Ry. Sreepatipanditaradhyula sarabha Salva Ayyavadhanigaru, Lvani, Pedavadlapudi Tenali Taluk. in the year 1920-21.

Compared with the original Ms.

[illegible] Med

[illegible] 5